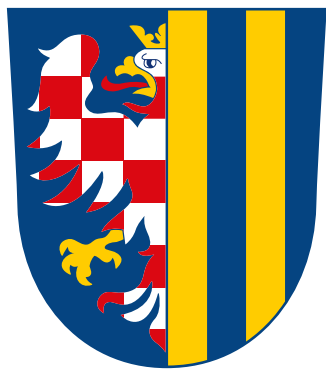

ZPRAVODAJ Veverská Bítýška

PROSINEC 2025

Vážení spoluobčané, sousedé,

v úvodních řádcích posledního letošního Zpravodaje vás všechny srdečně zdravím a přeji, aby závěr roku byl pro vás časem klidu, setkávání a dobrých zpráv.

Advent bývá obdobím, kdy trochu zpomalíme, setkáváme se s rodinou a přáteli, ohlížíme se za tím, co se v uplynulém roce povedlo, i za tím, co se třeba nepodařilo dotáhnout úplně podle představ. Věřím, že vám k tomuto ohlédnutí může alespoň částečně posloužit i tento Zpravodaj.

Na následujících stránkách najdete informace o přechodu místní pošty na režim Pošta Partner, o rekonstrukci vyvýšených záhonů na náměstí, čištění soch a přípravě nového sběrného dvora. Dočtete se také o opravě mědě-

né bání kostela sv. Jakuba i o výsledcích ankety, ve které jste měli možnost městu předat svůj názor.

Na druhé straně Zpravodaje pak najdete mé osobní ohlédnutí za rokem 2025 z pohledu starosty – trochu podrobnější zastavení u toho, co je vidět, ale i u práce, která tolik vidět není.

Přeji vám pokojný advent, klidné prožití vánočních svátků a do nového roku 2026 hlavně zdraví, dostatek sil, vzájemný respekt a dobré vztahy v rodinách i mezi sousedy.

Zavadil

Ing. Lukáš Zavadil, starosta

Pošta nově jako Pošta Partner

> strana 2

Oprava měděné bání kostela

> strana 4 a 14

ZUŠ v sochařském ateliéru

> strana 12

Klub vodní turistiky oslavil 30 let

> strana 14

Andělé v oblacích prozpěvují

> strana 18

Vánoce jsou za dveřmi...

> strana 22

Ohlédnutí za rokem 2025 z pohledu starosty

Když se na konci roku ohlížím zpět, uvědomuji si, kolik různých vrstev má práce města. Některé věci jsou dobře vidět – projdete se po novém chodníku nebo kolem stavby a hned je jasné, že „se něco děje“.

V tomto čísle Zpravodaje se vracíme k několika konkrétním akcím, které se v letošním roce zrealizovaly, nebo právě realizují. Můžete si přečíst o přechodu na režim Pošta Partner, kdy město převzalo provoz místní pobočky, aby zůstala zachována nejen otevírací doba, ale i služby, jako je například Czech POINT. Dozvíte se více o rekonstrukci vyvýšených záhonů na náměstí, které se proměňují v otevřenější a příjemnější prostor s novými místy k posezení a promyšlenou výsadbou. Věnujeme se také čištění soch a památek ve veřejném prostoru, výstavbě nového sběrného dvora i průběhu opravy měděné bány kostela sv. Jakuba. Tyto články jsou ale jen viditelnou částí toho, co se událo.

Jiná část práce probíhá spíše tiše v pozadí – u jednáních stolů, u smluv, v e-mailových schránkách a mnohahodinových konzultacích.

Za zmínku stojí například vypracování zcela nového Povodňového plánu města, abychom byli lépe připraveni, kdyby se opakovaly události ze září 2024. Koho by zajímal, může si ho důkladně projít na www.portalobce.cz/povodnovy-plan/veverska-bityska. Zároveň s tímto povodňovým plánem bude zpracována i povodňová prohlídka města. Při této povodňové prohlídce bude důkladně zmapován každý metr Bílého potoka i řeky Svratky. Na základě výstupu budeme požadovat odstranění případných nedostatků, a to tak, aby v případě velké vody bylo naše město co nejlépe připraveno na tuto událost.

Část naší práce zahrnuje také ochranu charakteru města a jeho dlouhodobého rozvoje. Při řešení některých stavebních záměrů se proto nezřídky ocitáme ve složitých jednáních, kde je nutná nejen pečlivá příprava, ale i pevný postoj, a to ve chvílích, kdy proti nám stojí developéři, jejichž záměry jsou bohužel mnohdy motivovány výhradně finančním ziskem bez ohledu na dopady pro okolí. Tyto situace často vyžadují právní podporu a jsou doprovázeny napětím, které se někdy přenáší i do osobní roviny.

Zároveň si uvědomuji, že ne vždy se dokážeme na všem shodnout. K některým rozhodnutím máme výhrady, někdy děláme chyby, někdy věci nejdou tak rychle, jak bychom si přáli. Vaše podněty, dotazy i kritiku ale beru vážně – pomáhají nám přemýšlet o věcech z různých stran a hledat lepší řešení. O to víc mě pak potěší, když někdy přijde i pochvala nebo prostě „díky“ – je to pro mě i pro kolegy velká motivace do další práce.

Do roku 2026 vstupuji s pokorou a s vědomím odpovědnosti, kterou moje funkce nese. Budu se i nadále snažit rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, s respektem k lidem, k veřejným prostředkům i k dlouhodobému charakteru našeho města.

Zároveň bych rád poděkoval všem zaměstnancům městského úřadu a také svým kolegyním a kolegům v zastupitelstvu, kteří se mnou nesou odpovědnost za vedení města. Velmi si vážím jejich práce, nasazení i ochoty hledat společně řešení, která jsou v nejlepším zájmu Veverské Bítýšky.

Děkuji i vám, občanům, za spolupráci v roce 2025, za trpělivost i za všechny rozhovory „na ulici“ v kanceláři nebo po telefonu. Přeji vám, aby pro vás byl nový rok co nejkldnější a aby se vám ve Veverské Bítýšce dobře žilo.

Ing. Lukáš Zavadil

Pošta ve Veverské Bítýšce nově jako Pošta Partner

Provoz přebírá město, služby pro občany zůstávají zachovány.

Od 1. října 2025 funguje pošta ve Veverské Bítýšce v režimu Pošta Partner. Znamená to, že pobočku nově neprovozuje přímo Česká pošta, ale Město Veverská Bítýška. Pro občany se však většina poskytovaných služeb nemění – doručování zásilek i ceník zůstávají podle pravidel České pošty.

Proč poštu provozuje město?

Česká pošta oznámila, že už nechce naši pobočku dál provozovat sama. Nabízely se dvě možnosti:

1. převzetí provozu městem,
2. převzetí podnikatelem (soukromým subjektem).

Zastupitelstvo se rozhodlo pro městský provoz, a to z několika důvodů:

- **Otevírací doba** – režim Pošta Partner vyžaduje minimálně 15 hodin týdně. My však chceme zachovat stá-

vající otevírací dobu cca 35 hodin týdně. V případě soukromého provozovatele bychom rozsah otevírací doby nemohli ovlivnit.

- **Czech POINT** – na pobočce zůstává i nadále. Pokud by poštu provozoval podnikatel, by k dispozici nebyl.
- **Personální zajištění** – podle vyhodnocení České pošty měl být do budoucna provoz zajištěn pouze jednou zaměstnankyní, druhé byl zkrácen úvazek na polovinu. Z pohledu města je takové řešení nereálné (dovolené, nemoci, školení, zastupitelnost).

Město se rozhodlo, že na pobočce ponechá dvě zaměstnankyně, aby:

- byl zajištěn stabilní provoz bez dlouhodobých výpadků,
- mohla být zachována otevírací doba cca 35 hodin týdně,
- do budoucna bylo možné případně otevírací hodiny mírně rozšířit, pokud to provoz umožní.

Co se pro občany nemění

Nadále zůstávají k dispozici tyto služby:

- podání a výdej listovních i balíkových zásilek, včetně doporučených a cenných zásilek a dobírek,
- poštovní poukázky, SIPO, prodej poštovních cenin,
- prodej stíracích losů,
- prodej dálničních známek,
- dobíjení kreditů mobilních operátorů,
- služba Czech POINT.

Otevírací doba zůstává v celkovém rozsahu cca 35 hodin týdně. Aktuální konkrétní časy jsou uvedeny na vývěsce pobočky a na webu České pošty.

Dočasné omezení

Dočasně nejsou poskytovány služby SAZKA (terminál). Jejich případné znovuzavedení město vyhodnotí podle zájmu veřejnosti a provozních možností pobočky.

Na závěr bych rád poděkoval týmu místní pošty za spolupráci v období přechodu na nový režim a také občanům za trpělivost v prvních dnech, kdy se nové nastavení provozu postupně zabíhalo.

Ing. Lukáš Zavadil

Informace o pobočce na webu České pošty:
www.postaonline.cz/detail-pobocky/-/pobocky/detail/66471

Rekonstrukce vyvýšených záhonů na náměstí

Vyvýšené záhony na náměstí patří už delší dobu k tématům, která ve Veverské Bítýšce vzbuzují emoce. V minulých číslech Zpravodaje jsme psali o záměru změnit dnešní podobu „valů“ tak, aby náměstí působilo otevřeněji, bylo lépe průchozí a příjemnější pro setkávání.

V době psaní tohoto článku už rekonstrukce vyvýšených záhonů na náměstí probíhá naplno. Při stavbě se řeší drobné technické detaily, ale už nyní jsou dobře patrné budoucí obrysy nového řešení.

Proč se záhony mění

Předchozí vyvýšené záhony dlouhodobě nevyhovovaly několika požadavkům najednou. Zhoršovaly průchodnost náměstí, komplikovaly pořádání akcí, vytvářely bariéry v pohybu a část občanů je vnímala jako neestetické „hroby“ uprostřed města.

Zároveň však plnily i důležitou funkci – přinášely do centra města zeleň. Cílem proto není všechno zbourat a vydláždít, ale najít rozumný kompromis mezi otevřeným veřejným prostorem a příjemným, zeleným náměstím.

Při přípravě projektu se ukázalo, že v tělese záhonů vedou důležité inženýrské sítě, zejména telekomunikační. To výrazně omezuje možnosti úplné likvidace a zásadních terénních úprav. Hledalo se proto řešení, které zlepší využitelnost náměstí, zachová zeleň a zároveň bude technicky a finančně reálné.

Jak budou nové záhony vypadat

Nové záhony budou **menší než původní**, což umožní výrazné rozšíření chodníku u silnice. Hlavním záměrem je „otevřít“ prostor lidem – záhony proto doplní průchozí cestička a kolem ní vznikne několik nových míst k posezení.

Na několika místech budou zároveň rozšířené obruby záhonů, aby si lidé mohli pohodlně sednout a zkrátit si například čekání na autobus. **Celkem vznikne 28 nových míst na sezení.**

Podél cestičky bude prostor osazen trvalkami a cibulovinami. Dle návrhu zahradnice bude vysázeno celkem

1703 rostlin – z toho 678 trvalek a 1 025 cibulovin. Z trvalek se objeví například různé druhy hvězdnic (*Aster*), třapatky (*Echinacea*), třapatky zářivých (*Rudbeckia*), šant (*Nepeta*), šalvějí (*Salvia*), rozchodníků (*Sedum*). Cibuloviny doplní především dekorativní okrasné česneky (*Allium*), narcisy, kosatce a krokusy. Nové záhony by měly zajistit průběžné kvetení od časného jara až do podzimu.

Veřejné osvětlení

Součástí rekonstrukce je také obnova veřejného osvětlení v této části náměstí. Stávající lampy budou přesunuty mimo chodník a nahrazeny novými LED svítidly, která jsou úspornější a umožní kvalitnější nasvětlení prostoru. Přispějí tak k větší bezpečnosti i příjemnější atmosféře náměstí v podvečerních a večerních hodinách.

V jaké fázi se nyní nacházíme a co bude dál

V současnosti probíhají stavební práce na nových záhonech a jejich okolí. Po dokončení stavební části naváže výsadba zeleně podle připraveného návrhu. Celá akce by měla být dokončena do konce letošního roku.

Ing. Lukáš Zavadil

Oprava měděné bání kostela sv. Jakuba – co se na věži děje a jak město opravu podporuje

V předchozích číslech Zpravodaje jste byli informováni o přípravách na opravu měděné bání kostela sv. Jakuba – od 3D zaměření věže přes statické posudky až po zajištění financování. Letos se celý projekt posunul do realizační fáze a probíhající práce jsou už dobře vidět i z náměstí.

Po stavbě lešení se často ptáte, co se na kostele právě dělá. Řada z vás se domnívá, že se chystá nová fasáda. Přiznávám, že i mně by se opravená fasáda líbila, nicméně aktuálně neprobíhají práce na omítkách, ale výměna oplechování bání. Důvody k této opravě byly podrobně popsány v minulých Zpravodajích – stávající měděný plášť je na hranici životnosti, místy dochází k zatékání a bylo nutné věž nejprve zabezpečit „shora“, aby nedocházelo k dalším škodám na konstrukci.

Jak je oprava rozdělena

Oprava věže je rozdělena do dvou hlavních etap v letech 2025–2026:

- První etapa zahrnuje postavení lešení a opravu spodní části bání, především klempířské práce a související zásahy.
- Druhá etapa se bude věnovat dokončení oprav spodní části, horní části bání a kontrole a opravě zlacení makovice. Současně se podle skutečného stavu opraví i dřevěné bednění pod oplechováním.

Celkové náklady na opravu věže se podle aktuálního rozpočtu pohybují okolo 4 mil. Kč včetně DPH. Ještě v roce 2024 byl za výhodnou cenu pořízen měděný materiál, v letech 2025 a 2026 se hradí, případně budou hradit zejména práce a související náklady.

Kdo opravu platí

Financování je složené z více zdrojů:

- dotace Ministerstva kultury ČR a Jihomoravského kraje,
- příspěvky města Veverská Bítýška,
- sbírky farníků a dary jednotlivců,
- plánovaný sponzorský dar,
- příjmy z pronájmu farního majetku.

Město poskytuje na opravu věže dlouhodobý pravidelný příspěvek a zároveň v roce 2025 vyhovělo žádosti farnosti o mimořádnou dotaci, aby bylo možné první etapu prací dokončit bez přerušení.

Citlivé téma – dva pohledy mezi občany

Setkávám se se dvěma pohledy. První pohled říká, že jde o majetek církve, a proto by se město nemělo podílet na opravách vyššími částkami z městského rozpočtu. Druhý pohled naopak zdůrazňuje, že kostel sv. Jakuba je historickou dominantou náměstí a výrazně spoluutváří tvář Veverské Bítýšky. Z tohoto hlediska je podle zastánců druhého

názoru přirozené, že město na opravu přispívá – mimochodem, jde o poměrně běžnou praxi v obcích a městech napříč republikou.

Popravdě řečeno – rozumím oběma táborům. Na jedné straně je potřeba pečlivě zvažovat každý výdaj z rozpočtu města. Na straně druhé je neméně důležité, aby se dlouhodobě udržoval stav dominant, které k našemu městu neodmyslitelně patří – ať už jde o školu, nebo právě o kostelní věž. Snažíme se proto hledat vyvážené řešení, které respektuje možnosti města, zapojení státu, kraje i farníků a zároveň umožní tuto opravu dotáhnout do konce.

Z rozpočtových podkladů, které mám k dispozici, vyplývá, že se na tzv. „církvní“ části nákladů podílejí především místní farníci, dárce a příjmy z pronájmu farního majetku.

A ano – možná marně hledáte informaci, jakou částkou se podílí na opravě přímo diecéze. V dostupných materiálech jsem údaj o přímém příspěvku diecéze na tuto konkrétní opravu nenašel. Upřímně mě to netěší, ale ze své pozice to změnit nedokážu.

Obecně však platí, že při počtu více než dvou tisíc kostelů, kaplí a kapliček v brněnské diecézi není reálné, aby každá oprava měla samostatný centrální příspěvek; těžiště financování leží na samotných farnostech, obcích a veřejných dotacích.

Je to majetek církve – proč se na opravě podílí město?

Na tuto otázku se mě v poslední době ptáte poměrně často. Rád bych na ni odpověděl i pro ty z vás, kteří se třeba nezeptali, ale odpověď by je zajímala.

Je pravda, že kostel je majetkem římskokatolické církve a základní odpovědnost za jeho údržbu nese vlastník. Stejně jako u jiných památek ale neplatí, že by veškeré náklady nesl jen on. Kostel sv. Jakuba neslouží pouze farnosti pro její vnitřní potřeby – je to veřejnosti přístupná historická dominanta náměstí a jeden ze symbolů Veverské Bítýšky. Z tohoto důvodu považuji za přirozené, že se na jeho opravě v určité míře podílí také stát, kraj a město. Neplatíme tak „cizí střechu“, ale spolufinancujeme zachování stavby, která tvoří tvář našeho města a měla by sloužit nám všem, bez ohledu na víru.

Zároveň platí, že město musí pečlivě zvažovat, v jaké výši a za jakých podmínek podobné projekty podporuje, aby nedocházelo k tomu, že veřejný rozpočet nahradí povinnosti vlastníka. I proto se snažíme o vyvážené řešení, kde část nákladů nese farnost, část stát a kraj a část město.

Na závěr považuji za důležité zdůraznit, že tímto nijak neukazuji prstem na místní farnost ani na její představitele. Pokud jde o samotnou opravu bání, vím, že se opravdu snaží získat finance všude, kde je to jen trochu možné – od sbírek farníků, přes dárce až po různé dotační a grantové možnosti. Současně ale i kriticky dodávám, že nízkou mírou podpory z „vyšších pater“ církve považuji za velký systémový problém.

Ing. Lukáš Zavadil

Nový sběrný dvůr – realizace v plném proudu

Město Veverská Bítýška se již delší dobu připravovalo na vybudování moderního sběrného dvora, který zlepší podmínky pro nakládání s odpady a umožní efektivnější třídění a skladování jednotlivých komodit. Po dokončení projektové dokumentace, získání všech potřebných povolení a vysoutěžení dodavatelů stavebních prací i technologického vybavení se projekt posunul do klíčové fáze – stavby.

Nový sběrný dvůr vzniká na ulici Za řekou, přibližně 50 metrů od současného sběrného dvora, vedle garáží. Areál nabídne moderní zázemí pro obsluhu, včetně kancelářského kontejneru s hygienickým zázemím. Součástí stavby je také sklad nářadí, boxy pro umístění kontejnerů pod přístřeškem a nové zpevněné plochy pro bezpečnou manipulaci s odpady. V době psaní tohoto článku na stavbě probíhá asfaltování zpevněných ploch.

Projekt zároveň zahrnuje napojení na vodovod, elektřinu a kanalizaci a zajištění odvodnění ploch přes odlučovací ropných látek, aby bylo nakládání s vodami ze dvora v souladu s požadavky na ochranu životního prostředí.

Vzhledem k častým návštěvám „nezvaných hostů“ na stávajícím sběrném dvoře bude nový areál lépe zabezpečen – počítá se s instalací alarmu a kamerového systému s nepřetržitým záznamem. Tím dojde ke zvýšení ochrany majetku i k zajištění bezproblémového provozu.

Velkou novinkou a dlouhodobě poptávanou změnou ze strany občanů je vznik RE-USE koutku. Ten umožní odkládání funkčních a zachovalých věcí, které by jinak skončily jako odpad, ale mohou ještě dobře posloužit někomu dalšímu. Cílem je podpořit opětovné využití věcí a snížit množství odpadu končícího na skládkách či ve spalovnách.

Termín dokončení stavby se předpokládá na začátek roku 2026. Následovat bude zkušební provoz, během kterého se doladí organizace dvora i praktické fungování RE-USE koutku. O přesném termínu zahájení provozu, otevírací době a pravidlech využívání nového sběrného dvora budou občané včas informováni.

Ing. Lukáš Zavadil

Odborné čištění soch a drobných památek ve Veverské Bítýšce

V průběhu podzimu 2025 zajistilo město odborné čištění a opravy několika významných kamenných památek na území Veverské Bítýšky. Cílem bylo nejen zlepšit jejich vzhled, ale také prodloužit životnost těchto objektů, které dlouhodobě čelí působení počasí a znečištění z dopravy a biologického porostu.

Práce provedla specializovaná kamenická firma Zuzany Březové z Kuřimi. Jednalo se o čištění vysokotlakým tryskáním, impregnaci kamene a opravy v potřebném rozsahu. Součástí zakázky byly tyto objekty: **busta T. G. Masaryka, pomník osvoboditelům, smírčí kámen, socha sv. Jana Nepomuckého** a také **kované zábradlí** okolo sochy včetně nového nátěru a drobných oprav.

Za zmínku stojí právě kované zábradlí kolem sochy, které bylo na opravě u kováře. Ten stáří železa odhadl zhruba na 250 let. Zábradlí v sobě navíc dodnes nese stopy historie – obsahuje i opravené průstřely z konce druhé světové války. I proto byla snaha přistoupit k jeho opravám maximálně citlivě, aby si zachovalo svůj historický charakter.

před

po

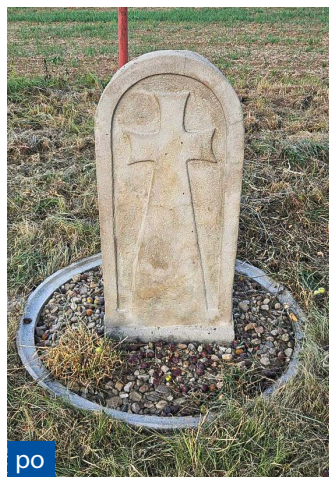
před

po

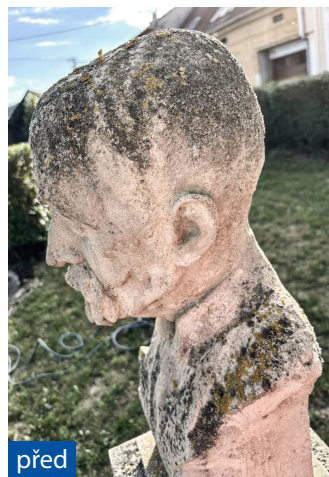

před

po

Zásah nebyl veden snahou „vybělit“ kamenné prvky do podoby nového díla, ale citlivě odstranit nečistoty, mechy a lišejníky, znovu zvýraznit detaily a stabilizovat povrch kamene tak, aby památky byly chráněny i do budoucna. U zábradlí došlo kromě očištění také k opravám a novému nátěru, což zlepšil jeho vzhled i životnost.

před

po

Město plánuje v podobné systematické péči o sochy, kříže a další drobnou architekturu ve veřejném prostoru pokračovat i v dalších letech. Tyto prvky nejsou jen připomínkou historie, ale i přirozenou součástí prostředí, ve kterém žijeme každý den.

Ing. Lukáš Zavadil

Vítali jsme nové občánky

V září 2025 jsme vítali do našeho města nové občánky. Děti se narodily v letošním roce od ledna do dubna. Bylo jich devět – Kristýna Sotonová, Jan Pivoda, Štěpán Králík, Tobiáš Novotný, Laura Doušková, Matyáš Dvořák, Hynek

Dostál, Daniel Gec a Tomáš Krystek. Byli jsme moc rádi, že si rodiče udělali čas a na naši malou slavnost přišli. Tato slavnost se neobejde bez pana starosty a dětí z mateřské školky. Všem rodičům a dětem přejeme hodně zdraví a slunné pohody.

Anežka Dvořáková

Jakou službu vedle ZUŠ? Výsledky ankety k využití prostoru po cykloservisu

Na podzim 2025 proběhla na webových stránkách města anketa k budoucímu využití prostoru po bývalém cykloservisu v přízemí domu na ulici 9. května (vedle ZUŠ). Město zde hledalo nového nájemce. Do výběru se přihlásili dva konkrétní zájemci:

1. galanterie s doplňkovou nabídkou služeb šití, drobných oprav oděvů a zprostředkováním čistírny oděvů a prádla,
2. veterinární ordinace s chovatelskými potřebami a úpravou psů (jedná se o stávající veterinární ordinaci naproti kostelu, hledá nové umístění).

Cílem ankety bylo zjistit přání občanů, a získat tak důležitý podklad pro rozhodnutí o výběru nájemce.

Anketa probíhala do 28. 10. 2025 a hlasování se zúčastnilo celkem 765 respondentů. Výsledek byl následující:

- 703 hlasů (92 %) pro galanterii,
- 62 hlasů (8 %) pro veterinární ordinaci.

Budeme se tedy řídit přáním občanů – prostor po bývalém cykloservisu bude pronajat pro provoz galanterie s doplňkovými službami (šití, opravy oděvů, zprostředkování čistírny). Dle předběžných informací by nájemce rád zahájil provoz v lednu 2026.

Děkujeme všem, kteří si našli čas a do ankety se zapojili. Vaše reakce nám pomáhají lépe nastavovat služby ve městě tak, aby co nejlépe odpovídaly potřebám obyvatel.

Ing. Lukáš Zavadil

Odpadové okénko

S blížícím se koncem roku sledujeme, jak se nám ve Veverské Bítýšce daří třídit odpad. Nejde jen o dobrý pocit – zákon o odpadech ukládá obcím povinnost zajistit, aby odděleně soustředované recyklovatelné složky komunálního odpadu tvořily v roce 2025 alespoň 60 % celkového množství. Tento podíl se má v dalších letech dále zvyšovat – v roce 2030 na 65 % a v roce 2035 na 70 %.

JAK TŘÍDÍME?

K dispozici máme údaje za první tři čtvrtletí roku 2025, proto jsou srovnány se stejným obdobím minulých let:

Rok	Celkem odpadu	Směsný odpad	Separovaný odpad
2022	1 025 t	796 t	229 t
2023	1 045 t	789 t	256 t
2024	1 068 t	653 t	415 t
2025	1 326 t	773 t	553 t

Podíl separovaného odpadu na celkovém množství činil ve třech čtvrtletích roku:

- 22 % v roce 2022,
- 24 % v roce 2023,
- 39 % v roce 2024,
- 42 % v roce 2025.

Za tři roky se tak podíl vytríděného odpadu zvýšil zhruba o 20 procentních bodů, což je výrazný posun správným směrem. Patří za to poděkování všem, kteří poctivě třídí.

CO MŮŽE VÝSLEDEK JEŠTĚ OVLIVNIT?

Do celkového množství separovaného odpadu se nově může započítat i odpad, který naši občané odevzdají mimo Veverskou Bítýšku – typicky jde o kovy. Tento údaj zatím nemáme k dispozici, protože informace o množství odevzdaného odpadu za rok 2025 získáme až začátkem příštího roku. Pro srovnání – v roce 2023 bylo odevzdáno mimo naše město přibližně 150 tun, v roce 2024 pouze 60 tun. Reálně se tak podíl vytríděného odpadu v letošním roce může díky této složce zvýšit ještě o 3–9 %. Ani při optimistickém odhadu však požadovanou míru třídění 60 % zřejmě nesplníme.

CO SE Povedlo?

Jednoznačně pozitivní vliv na zvýšení podílu vytríděného odpadu má rozmístění kontejnerů na bioodpad po obci. Díky nim se podařilo množství vytríděného odpadu zvýšit téměř na dvojnásobek. To je jasný důkaz, že má smysl třídit a že změna systému sběru dokáže přinést konkrétní výsledky.

JAK NÁM MOHOU POMOCI KOMPOSTÉRY?

V příštím roce bychom také mohli zaznamenat snížení množství komunálního odpadu, pokud budeme správně využívat domácí kompostéry. Do kompostéru lze ukládat nejen trávu, listí a větve, ale i zbytky ovoce a zeleniny, skořápky, menší množství rostlinných jídel, piliny, hobliny či studený popel z čistého dřeva – tedy materiály, které by jinak končily v popelnici na směsný odpad.

Každý pytlík bioodpadu, který neskončí ve směsném odpadu, nám pomáhá přiblížit se zákonným cílům i čistějšímu a příjemnějšímu prostředí ve Veverské Bítýšce. Děkujeme všem, kteří k tomu svým tříděním přispívají.

Anna Houdková

Chcete mít dění ve Veverské Bítýšce doslova v kapse?

S mobilní aplikací V OBRAZE vám neutečou žádné důležité informace – uzavírky, odstávky, kulturní akce ani novinky z radnice. Aplikace vám pošle upozornění přímo do mobilu.

Aplikace je zcela zdarma a stáhnete ji přes Google Play / App Store / AppGallery – pro rychlé vyhledání můžete využít QR kódy.

Po instalaci si v seznamu obcí vyberte Veverskou Bítýšku a povolte zaslání upozornění.

Více o aplikaci a návod ke stažení najdete na www.aplikacevobrazecz

S mobilní aplikací V OBRAZE budete vždy kvalitně informováni o novinkách, které se vás týkají a o které se zajímáte.

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z VAŠEHO MĚSTA VŽDY PO RUCE

V OBRAZE
Vím, co se děje

Stáhněte si mobilní aplikaci ještě dnes!

NYNÍ NA
Google Play

Stáhnout v
App Store

OBJEVUJ S
AppGallery

Podzimní měsíce v naší školce jsou plné tvořivosti, her a zajímavých projektů.

Hravý začátek školního roku: první kroky v MŠ

Na začátku školního roku jsme věnovali zvláštní pozornost nově příchozím dětem a jejich prvním krokům v mateřské škole. Spolupráce s rodinou a postupná adaptace pomáhají, aby děti zažívaly nový začátek bez stresu a s radostí. Dobře nastavený start je totiž klíčový pro příjemný vztah k MŠ a zvědavý přístup k učení.

Přivítali jsme nové občánky

Již několik let za sebou jsme byli osloveni městským úřadem, abychom vystoupili s krátkým programem na Vítání občánků. Letos se tohoto úkolu zhostila třída Motýlků.

Ve třídě jsme si nejdříve řekli, co tato událost znamená. Povíдали jsme si, jak se rodina o miminko stará, kdo má doma mladšího sourozence. Děti si ve třídě hrály na rodinu. Paní učitelky vybraly pár básniček a písniček, které děvčata ve volných chvílích nacvičovala. Na vystoupení přišla všechna krásně nastrojená. U některých to bylo první vystoupení na veřejnosti.

Všichni malé slečny chválili za odvahu a krásný program. Vždyť ještě nedávno seděly mámě na klíně a vystupovaly pro ně jiné děti z naší MŠ. Jak ten čas letí!

Bramboriáda v MŠ

Setkávání dětí a rodičů v MŠ mívá různé podoby. I letošní podzimní akce celé MŠ se uskutečnila na zahradě pracoviště P. Perky. Název byl Bramboriáda a jak již sám název napovídá, hlavním atributem byly nám dobře známé brambory. Vstupenkou na odpolední akci byly drobné výrobky dětí a rodičů z brambor a přírodnin v podobě různých postaviček, ježků, zvířátek, ale i fantazijních tvorů, které byly vystaveny na okenních parapetech ke zhlédnutí všem přítomným. Na děti čekaly soutěže společné s rodiči, čímž se posilovalo vzájemné pouto. Odměnou byly pro děti medaile, fotografování ve stylovém fotokoutku a opékání špekáčků. Veselá a spokojená nálada panovala i díky příznivému počasí. A proto se těšíme na další společnou akci v MŠ, která bude v duchu... A víte co? Nechejte se překvapit...

V mateřské škole na odloučeném pracovišti Zábíteš probíhala říjnová akce - Bramboriáda. Děti ze tříd Motýlků a Broučků si mohly užít podzimní atmosféru přírody na školní zahradě, ale také přichystané školní akce. V mateřské škole si děti mohly užít připravený program: hod bramborem do proutěného koše vystlaného senem a skákání v pytli v dráze od startu k cíli, kdy dráha byla vyznačena pestře barevnými kužely. A tak školní akce pokračovala v tento den v naší školce i pro děti, které se nemohly zúčastnit hlavní akce, konané v předešlém dni. Děti si vyzkoušely hod bramborem a při více pokusech mohly zjistit své dovednosti, ale také si užily čas zábavy a legrace skákáním v pytli. Mnohé děti tak okusily svoji zdatnost a disciplínu mohly opakově zkoušet. Některé děti si procvičily i určování barev

stojících pestře zbarvených kuželů. Jiné děti daly přednost trávení času na školní zahradě houpáním na houpací síti, jiné děti si hrály na honěnou či sbíraly podzimní listy. Děti, které se zúčastnily akce, obdržely medaili.

Pěšky do školy

Mateřská škola se v měsíci září zapojila do celostátní výzvy Pěšky do školy, která probíhala v rámci Evropského týdne mobility. Cílem této akce bylo podpořit děti i jejich rodiče, aby do školky místo jízdy autem docházeli pěšky, na odrážedle nebo na kole. Během akce jsme s dětmi mluvili o bezpečnosti na cestách, o tom, jak se správně chovat jako chodci, a také o důležitosti každodenního pohybu.

Jsme rádi, že se do výzvy zapojilo mnoho rodin. Věříme, že si některé z pěších či jinak aktivních cest do školky najdou v rodinách své místo i nadále. Děkujeme všem rodičům a dětem, kteří se do projektu zapojili.

Lokomoce

Naše mateřská škola se v letošním školním roce zapojila do celostátního projektu LOKOMOCE, který je zaměřen na rozvoj pohybových dovedností dětí. Cílem projektu je podpořit přirozený pohyb, správné držení těla a zdravý vývoj motoriky u dětí předškolního věku, a to prostřednictvím her, cvičení a zábavných aktivit.

Děti se tak budou během roku setkávat s různými sportovními i pohybovými činnostmi, které jim pomohou rozvíjet koordinaci, rovnováhu i celkovou fyzickou zdatnost. Věříme, že díky projektu povedeme děti ke zdravému vztahu k pohybu a radosti z aktivního trávení času.

Hmatem a očima - podzimní smyslové hry

Ve třídách pravidelně využíváme smyslové podnosy, které dětem umožňují objevovat svět všemi smysly. Na podnosech jsou připraveny různé materiály – jemný písek, rýže, kaštiny, šišky, barevné listy nebo drobné hračky. Děti si s nimi mohou hrát, třdit je podle velikosti, barvy či tvaru, mačkat je, zkoumat jejich texturu a objevovat detaily všemi smysly.

Práce s podnosy podporuje jemnou motoriku, soustředění, trpělivost a koordinaci rukou a očí. Zároveň rozvíjí kreativitu a fantazii, protože děti mohou materiály kombinovat, stavět z nich tvary nebo si vymýšlet vlastní hry.

Tyto aktivity jsou součástí našeho přístupu k prožitkovému a smyslovému učení, který dětem umožňuje poznávat okolní svět hravou a přirozenou formou. Podporují samostatnost, zvědavost a chuť objevovat nové věci.

Ekovycházky a podzimní příroda očima dětí

V rámci environmentální výchovy se děti z naší mateřské školy vydaly na několik ekovycházek do okolí – navštívily Babky, Bažiny a Kašparovu louku. Cílem těchto vycházek bylo poznávat přírodu, vnímat její proměny a rozvíjet u dětí zodpovědný vztah k životnímu prostředí.

Děti s nadšením sledovaly zbarvené listy stromů, sbíraly spadlé listy, kaštiny, žaludy a další podzimní poklady, které následně využily při hrách, tvořivých činnostech a dalších aktivitách ve školce.

Vycházky podporovaly nejen poznávání přírody, ale také pohyb venku, spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi dětmi. Díky těmto zážitkům si děti odnášejí nové znalosti, radost z objevování a respekt k okolnímu světu.

Strašidelný rej

V naší mateřské škole se 30. října uskutečnil Strašidelný rej, který přinesl dětem den plný neobyčejných zážitků. Děti na tuto akci přišly ve svých různorodých a originálních kostýmech. Program, který se konal v rámci jednotlivých tříd, byl nabitý zábavnými aktivitami, jež si pro děti připravily paní učitelky. Plnily se různé soutěže a úkoly, nechyběl ani společný tanec v maskách. Strašidelný rej byl fantastickým zakončením podzimního období, které jsme si všichni náramně užili.

Dušičky očima našich dětí

V rámci podzimních aktivit navštívily děti místní hřbitov při příležitosti Dušiček. Během této návštěvy si připomněly význam vzpomínání na zesnulé a učily se respektu a úctě k památce druhých. Takové zkušenosti podporují rozvoj empatie, porozumění hodnotám a citlivý vztah k tradicím a okolnímu světu.

Po stopách ohně

V rámci prožitkového učení se děti ve třídách seznámily s bezpečností a požární prevencí, inspirovány skutečným požárem rodinného domu ve městě. Pomocí modelových situací a her si osvojily, jak požár vzniká, jak se správně zachovat a bezpečně evakuovat budovu. Hravou formou hledaly a skládaly čísla tísňového volání 150, 155 a 158, učily se uvádět své jméno, adresu a popsat situaci. Seznámily se také s hasicími přístroji a jejich základním použitím.

Druhý den si děti spolu s učitelkami prohlédly vyhořelý dům, který hlídali hasiči a policie. Viděly oheň, slyšely sirény a některé děti se s rodiči podívaly přímo na místo požáru. Tento zážitek je hluboce ovlivnil – byly plné dojmů a měly potřebu vše sdílet a povídat si o svých zážitcích s ostatními ve školce. Osvojené zásady bezpečného chování a získané zkušenosti jim pomohou chránit sebe i své okolí a zároveň lépe porozumět významu bezpečnosti.

Svatý Martin

Děti si vyráběly vlastní lampiony, učily se písničky a básničky o svatém Martinovi a seznamovaly se s hodnotami, jako jsou laskavost, pomoc druhým a sdílení radosti.

Vyrobené lampiony pak děti rozsvítily při Svatomartinském lampionovém průvodu, který se konal ve spolupráci s městem a MC Oříšek. Malí tvůrci se stali součástí kouzelné a slavnostní atmosféry, kterou si všichni užili.

Co nás čeká v prosinci?

Prosinec v naší mateřské škole bude plný pohody, zpěvu a vánoční atmosféry. Děti si užijí **Mikulášské rojení** v rámci tříd, plné radosti a překvapení.

Na své si přijdou i naši senioři, kteří se mohou těšit na **vystoupení dětí s vánočními písničkami a básničkami**.

Vrcholnou akcí pak bude **slavnostní rozsvícení vánočního stroměčku na školní zahradě Pavla Perky**, při kterém společně přivítáme adventní čas a užijeme si kouzelnou atmosféru blížících se Vánoc.

Kromě toho děti čekají i zajímavé vzdělávací aktivity – **Kouzelné čtení s jógou** a výukový program **Tělo jako nástroj**, který rozvíjí fantazii, pohyb i vnímání vlastního těla. Těšíme se na kouzelný prosinec plný společných zážitků!

Tým pedagogů MŠ

Festival narůžovo

Dne 9. října 2025 proběhl Festival narůžovo. Tato akce byla skvělou příležitostí, jak prohloubit povědomí o tom, jak může včasná prevence pomoci zachraňovat životy. O konkrétní praktické rady a ukázky samovyšetření nebyla nouze. Součástí nabízených aktivit byla i první pomoc a zdravá strava nebo kreativní výtvarná dílna. Jako symbol podpory přišla spousta žáků i učitelů v růžovém, za což mají palec nahoru. Během celé akce byl k dispozici panel vzkazů pro onkologicky nemocné, kam mohli naši žáci psát pozdravy a vzkazy. Na závěr byl panel plný moc hezkých a milých slov. Akce se velmi vydařila a chtěli bychom poděkovat všem dobrovolníkům, kteří se na akci podíleli.

ČEPS CUP – florbalový turnaj (3.–5. ročník)

V úterý 4. listopadu se v brněnské sportovní hale SH Hummel Aréna Lesná uskutečnilo okresní kolo florbalového turnaje ČEPS CUP. Konkurence byla letos mimořádně silná – zúčastnilo se celkem 8 škol, jejichž týmy měly na soupisce často hráče s florbalovými zkušenostmi ze soutěžních klubů. Vysoký počet účastníků znamenal rozdělení do dvou skupin.

Do turnaje jsme bohužel nevstoupili šťastně. Hned v úvodním zápase jsme narazili na silného soupeře z Modřic, jednoho z favoritů turnaje, a po bojovném výkonu jsme podlehli 2:4. V dalších zápasech skupiny se nám však podařilo zvítězit nad ZŠ Zbraslav a ZŠ Deblín, což znamenalo postup z 2. místa do vyřazovací fáze.

V semifinále nás čekal tým ZŠ Želešice, se kterým jsme po vyrovnaném průběhu zvítězili 2:1, a postoupili do finále. Osud nám tak připravil odvetu proti florbalistům ze ZŠ Modřice. Nervozita byla znát – věděli jsme, že nesmíme soupeři dopřát prostor ke střelbě, protože každá jeho šance hrozila gólem. Naši obranu však jistil skvěle chytající Jonáš Věchet, který předváděl výborné zákroky a držel tým nad vodou.

A pak přišla rozhodující chvíle. Pár vteřin před koncem napřáhl z půlky Odehnal a jeho tečovaná střela po odrazu od břevna skončila v síti – vedli jsme 1:0! Zbytek zápasu už naši hráči ubránili s maximál-

ní zodpovědností a po závěrečném hvizdu mohli propuknout v zaslouženou radost. Naši žáci v odvetě porazili favorita turnaje, obsadili 1. místo a postoupili do krajského kola.

Všem hráčům gratulujeme, děkujeme za vzornou reprezentaci školy a přejeme hodně štěstí v další fázi soutěže!

Úspěch školního časopisu Veveřiny

Náš školní časopis vyhrál 1. místo v Jihomoravském kraji v kategorii školních časopisů pro 1. a 2. stupeň.

Máme z toho obrovskou radost. Zároveň nás těší, že jsou naši redaktori pozváni na Multimediální den na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity 21. listopadu 2025. Tuto akci si jistě užijeme. Pro naše redaktory i jejich doprovod to bude den, kdy se něčemu novému naučí a podívají se do světa žurnalistiky.

Adaptační pobyt 6. ročníků

Na začátku školního roku se naši šestáci vydali na adaptační pobyt do Brumova, kde je čekaly dva dny plné her, zážitků a nových zkušeností.

Cílem pobytu bylo, aby se žáci lépe poznali se svými novými spolužáky, třídními učitelkami i asistentkami. Během společných aktivit se učili spolupracovat, vzájemně si pomáhat a hledat cestu k dobrému kolektivu.

Program byl pestrý – nechyběly seznamovací hry, týmové úkoly ani soutěže. Všichni měli možnost ukázat své schopnosti, ať už při řešení logických úkolů nebo při sportovních aktivitách.

Součástí pobytu bylo také nastavení třídních pravidel, která si žáci sami vytvořili a na kterých se společně domluvili. Díky tomu mohou do nového školního roku vstoupit s jasnými cíli a lepší vzájemnou důvěrou.

Dva dny v Brumově utekly velmi rychle, ale odvezli jsme si spoustu krásných zážitků a především pevnější vztahy mezi spolužáky. Věříme, že se dobrá atmosféra z adaptačního pobytu přenesla i do školních lavic.

Paraplíčko

Celodružinové akci PARAPLÍČKO předcházela od 13. do 17. října 2025 projektový týden „Paraple – pomáháme druhým, nechceme být lhotejní“. Povíдали jsme si především o Centru Paraple, které se věnuje lidem s poraněním míchy,

ale i o jiných postiženích, pro které je pomoc druhých důležitá. Děti se dozvěděly, jak předcházet úrazům a zraněním. Celý týden se zaujetím malovaly či tvořily obrázky deštníků – paraplíček na naši prodejní výstavu.

V pátek 17. 10. 2025 vše vypuklo. Nejprve si děti mohly vyzkoušet náročnost pohybu se zdravotním postižením a vcítit se tak do člověka, který se s tímto skutečně ve svém životě potýká a pomoc druhých potřebuje. Poté v 15:30 jsme na družinové zahradě přivítali rodiče, prarodiče, sourozence a další rodinné příslušníky dětí, kteří přišli podpořit dobrou věc pohybem a také svými příspěvky na konto Paraple.

BĚH PRO PARAPLE odstartoval dle plánu. Rodiny s dětmi proběhly nebo prošly trasu běhu pod otevřeným deštníkem a hlavně s úsměvem na tváři. Naší běžeckou vodičkou byla paní Hana Střechová a děkujeme jí za spolehlivé dopravení celé skupiny do cíle. Zde na nás čekala malá odměna, občerstvení a děti byly oceněny plackou s logem Centra Paraple. Rodiče měli možnost odkoupením obrázku s paraplíčkem malovaného dětmi přispět na konto Centra Paraple.

Letos bylo darováno od Vás rodičů, prarodičů a jiných příbuzných dětí ze školní družiny na konto Paraple úžasných 12 000 Kč. Překvapením pro nás byl také dar od paní Jany Ryšavé, která všem dětem přinesla čokoládová paraplíčka. Děkujeme.

Velmi děkujeme všem za účast a především za dobrovolný finanční dar, který bude odeslán na konto Centra Paraple. Doufáme, že i k Vám dopluhl pocit z vydařené charitativní akce.

Tripartity

Na naší základní škole poprvé proběhly takzvané tripartitní schůzky, tedy setkání učitele, žáka a rodiče. Cílem bylo společně zhodnotit dosavadní práci žáků a stanovit si cíle pro další období. Jsme velmi rádi, že rodiče se svými dětmi využili možnost otevřeně si pohovořit o úspěších i oblastech, ve kterých je třeba se zlepšit. Škola plánuje v této formě setkávání pokračovat i v příštích letech.

Prezentace středních škol

Ve středu 12. 11. se na naší škole opět konala Prezentace středních škol, které se zúčastnili žáci osmých a devátých ročníků a jejich rodiče. Zástupci různých škol představili své obory, studijní programy i možnosti uplatnění absolventů. Žáci měli možnost klást dotazy, získat informační materiály a porovnat jednotlivé školy podle svých zájmů. Věříme, že akce pomohla deváťákům lépe se zorientovat v nabídce vzdělávání a usnadnila jim rozhodování o budoucím studiu.

kolektiv zaměstnanců ZŠ

Základní škola Veverská Bítýška
&

Asociace školních sportovních klubů při ZŠ Veverská Bítýška

Vás srdečně zvou na

Školní ples

v sobotu

07. února 2026

od 20 hodin v sále Kulturního domu
ve Veverské Bítýšce.

K poslechu a tanci hraje skupina Kulomet.

Těšíme se na Vás

VSTUP POUZE VE SPOLEČENSKÉM ODĚVU

V loňském školním roce jsme oslavovali 75. výročí založení hudební školy ve Veverské Bítýšce. Pořádali jsme koncerty a akce, na kterých jsme si tuto slavnostní událost připomínali. V červnu jsme uspořádali závěrečná vystoupení hudebního i tanečního oboru a žáci výtvarné tvorby připravili vernisáž, obrazy můžete vidět ve foyer školy.

Trubači z Bítýšky, Závěrečný koncert 23. 6. 2025

Pěvecký sbor, smyčkový soubor žáků a Tišnovský komorní orchestr

Hudební obor

V letošním roce vyučujeme v hudebním oboru 130 žáků, učíme začátečníky i pokročilé, kteří kromě individuální výuky účinkují v souborech, pěveckých sborech, kapelách a komorních ansámblech. Žestový soubor a pěvecký sbor jste mohli slyšet při rozsvícení vánočního stromu i při celorepublikové akci Česko zpívá koledy.

The Beatýška v Tišnově U palce

Ve středu 12. listopadu se konal v sále ZUŠ Kuřim Slavnostní koncert při příležitosti křtu nového křídla Petrof, které jsme získali díky nadaci Komárek Family Foundation a štědrým dárcům. Na koncertě vystoupili žáci klavírního oddělení a hlavním hostem bylo věhlasné Smetanovo trio.

Houslový workshop

Bubnujeme hity RHCP

Odpoledne se konal workshop pod vedením členů tria pro naše žáky, a to ve hře na klavír, violoncello a housle.

Mezi zajímavou akci, která se konala 24. listopadu v kinosále v Kuřimi, patří Bubnujeme hity Red Hot Chili Peppers. Připravili ji Adam Sikora a Filip Zázvorka, učitelé hry na bicí nástroje, ve spolupráci se ZUŠ Tišnov. Akce navázala na tradici započatou tišnovskou základní uměleckou školou, kdy mají žáci možnost nastudovat repertoár vybrané kapely a nahlédnout tak „pod pokličku“ významným hráčům na bicí nástroje – v tomto případě fenomenálnímu Chadu Smithovi.

V tuto chvíli vás srdečně zveme na Vánoční koncert, který se bude konat v sále základní umělecké školy ve středu 17. prosince. Uslyšíte převážně kapely, ansámblovou hru a pěvecký sbor.

Taneční obor

Ve výuce v tanečním oboru tento rok vyučujeme 80 žákyň a máme radost, že zájem o taneční tvorbu narůstá. Výuka je určena pro děti od pěti let. V průběhu prosince připravujeme pro rodiče a rodinné příslušníky ukázkové hodiny, kdy každá skupina představí, jak výuka probíhá a zakončí svoji lekci připraveným vánočním vystoupením. Nejstarší děvčata účinkovala na celoškolním Vánočním koncertě, který se konal 9. prosince ve Společenském a kulturním centru v Kuřimi.

Závěrečný koncert, červen 2025

Výtvarný obor

Výtvarný obor má dvě studijní zaměření – multimediální tvorbu a výtvarnou tvorbu. Žáci výtvarné tvorby využili nádherného počasí k malbě na čerstvém vzduchu. Tvoření v přírodě přináší nové podněty i tvůrčí svobodu, umožňuje pozorovat a studovat různé struktury, tvary, světlo, barvy, stíny a perspektivu v přirozených podmínkách, a tím inspiroje k novým nápadům. Tentokrát se zaměřili

na vyobrazení oblohy, nacházeli různé odstíny modré a vytvořili obrazovou kolekci mraků.

Další mimořádnou událostí byla návštěva žáků výtvarné tvorby v sochařském ateliéru peruánského umělce Alberta Gedeóna, který svá díla vystavoval nejen v Peru, ale také v některých evropských zemích. Nyní žije v Brně a jako sochař pracuje s různými druhy kamene, mramorem a dřevem. Jeho práci můžeme spatřit i ve veřejném prostoru města Brna: bílého kamenného krokodýla můžeme najít na hradě Špilberk, sochu svaté Barbory v Bohunicích. Studentky se učily modelovat reliéf a portrét Venuše se jim moc podařil. Workshop byl také naplněn zajímavým vyprávěním umělce i jeho ženy a celé setkání bylo nesmírně inspirativní.

Ples 2026

Závěrem vás co nejsrdečněji zveme na ZUŠkový ples, který se bude konat v pátek 23. ledna 2026 v Kulturním domě ve Veverské Bítýšce. Těšit se můžete na pestrý program, který zahájí žáci hudebního a tanečního oboru. K tanci a poslechu hraje skupina Rapela.

Přejeme vám příjemný adventní čas a vše dobré do nového roku.

Připravujeme:

17. prosince 2025 v 18:00

23. ledna 2026 v 19:00

9. února 2026 v 17:30

31. března 2026 v 17:30

Vánoční koncert

Ples 2026 ZUŠ Kuřim

Žákovský večírek

Jarní koncert

Iva Hrbáčková

ZE ŽIVOTA MĚSTA

III. košt vín a posezení u cimbálu

V sobotu 8. listopadu 2025 se v sále kulturního domu uskutečnil 3. ročník akce s názvem Košt vín a posezení u cimbálu, a to opět pod společnou taktovkou Města Veverská Bítýška a Krojovaných Veverská Bítýška, z. s. Jak už název napovídá, událost nabízí příjemnou příležitost ochutnávky vín za zvuku cimbálové muziky. Pro letošní ročník jsme pro návštěvníky připravili celkem 35 vzorků od 8 jihomoravských vinařů. Na výběr bylo bílé, červené a růžové víno, frizzanté i varianta barrique, odrůdy více i méně rozšířené. Oslovili jsme již známé vinaře, jejichž víno vás v minulých ročnících zaujalo, ale pro pestřejší a zajímavější nabídku jsme přizvali také „nová jména“. Mezi návštěvníky zvítězil bílý Hibernál (Holešínský, 2024), z červených vín bodoval Zweigeltrebe (Pergen, 2024) a z růžových zaujal především Cabernet Cortis (Polivka Winery, 2023).

Celým odpolednem nás provázela skvělá CM Lália, která zahrála jak řadu tanečních sérií, tak písně, které jsme si rádi zazpívali nebo jen poslechli při degustování a hovoru se známými. Program zpestřily slečny se svým dívčím tancem na motivy slovenských kariček. V průběhu večera vystoupila i chasa s krátkým pásmem o tom, jak se chystají Jakubské hody, jak veselé jsou a jak rychlý pak bývá návrat k pracovním povinnostem. V tomto pásmu jste mohli slyšet písně z Brněnska a Podhorácka, na jejichž hranici se Veverská Bítýška nachází.

Vždycky se těšíme, až chasa na hody obleče kroje. A protože jsme se po letech dopracovali k jejich přesnější podobě, rozhodli jsme se, že letos kroje provětráme i na koštu. Přizvali jsme krojované přespolní, ale rádi jsme se při doušku dobrého vína setkali také s nekrojovanými návštěvníky z Bítýšky a okolí.

Krojovaní Veverská Bítýška, foto Michal Králík

Oprava měděné bání kostela sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

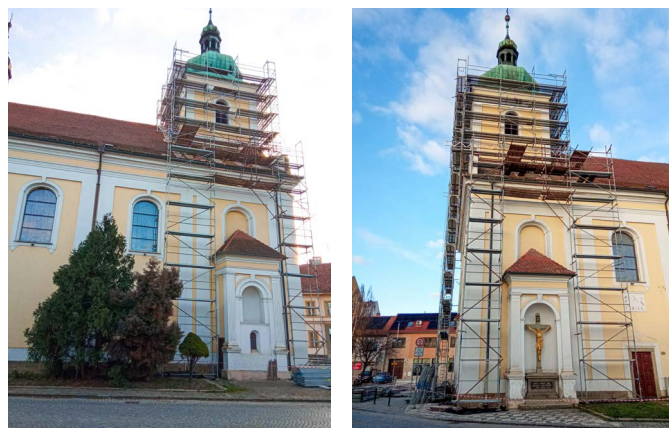
Zhruba v polovině měsíce listopadu tohoto roku začalo růst v průčelí kostela a na přilehlých bočních stranách lešení. Začala tak I. etapa přímých prací na opravě bání kostela sv. Jakuba. Co tomu předcházelo?

Vzhledem k tomu, že kostel je zapsán v rejstříku památkově chráněných objektů, byla přípravná fáze o dost složitější než u jiných staveb. Proběhlo zaměření pomocí 3D skenu, dále byl vypracován statický posudek aktuálního stavu krovu bání. Krov bání je v poměrně dobrém stavu, avšak ve všech čtyřech rozích došlo k protečení pláště a bude nutná výměna těchto částí krovu. Rozsah výměny byl posuzován na prvním kontrolním dnu, který proběhl 25. 11. 2025.

Mnozí si jistě pamatujete, že na počátku přípravných prací byla „ve hře“ také varianta snesení bání věže jeřábem na zem a po její opravě usazení na původní místo. Vzhledem k omezenému manipulačnímu prostoru pro jeřáb a výši finančních nákladů na manipulaci s bání, byla zvolena varianta s použitím lešení.

Konstrukce lešení jak ji vidí obyvatelé Veverské Bítýšky růst kolem kostela je TŘETÍ varianta. Nejprve se uvažovalo o tom, že lešení se bude stavět od tzv. zvonového patra výš a lešení „vykoukne“ žaluziemi ven z věže. Po zvážení všech rizik a přepočítání statického zatížení věže bylo rozhodnuto, že bude nutné stavět od země a v mnohem větším rozsahu než bylo původně zamýšleno, nemusím asi připomínat, že tato varianta bude také dražší. Výsledek vidíte sami, konstrukce je stabilní a bezpečná a to jak pro provádění dalších prací (bezpečnost pracovníků) a také nedojde k poškození věže kostela.

Jaký bude další postup? Práce jsou rozděleny do dvou etap a to z důvodů financování. Postup prací v obou etapách je však shodný. Nejprve bude sundán stávající měděný plech, dále bude sundáno dřevěné bednění pod plechem, v tuto chvíli se s jistotou ukáže kolik trámů krovu bání bude nutné vyměnit. Podotýkám, že průzkum k to-

muto tématu byl učiněn, ale nikdy to není stoprocentní, až do okamžiku odkrytí trámů. Budou tedy vyměněny shnilé nebo červotočem napadené části krovu bání, následně bude položeno nové bednění z prken a na ně bude instalován nový měděný plech.

První etapa je zajištěna jak materiálově, tak finančně. Náklady dosáhnou částky 1 350 000 Kč, ukončení této etapy je v závislosti na počasí předpokládáno na leden 2026. Druhá etapa, jejíž náklady jsou v rozpočtu vyčísleny na částku 1 500 000 Kč je zajištěna materiálově, nikoliv však finančně. Jde o to, že Ministerstvo kultury ČR a Jihomoravský kraj vypíší dotační tituly na rok 2026 až v jeho průběhu, v tuto chvíli není možné o dotace žádat. Farnost podala žádost o dotaci na Městský úřad ve Veverské Bítýšce. Také mezi farníky probíhá sbírka na tento účel a chci zde poděkovat za všechny dary, příspěvky a dotace.

Rád bych zmínil skutečnost, že v rámci druhé etapy dojde k otevření „makovice“ pod křížem a předpokládáme, že zde jsou uloženy listiny a dokumenty, které sem vložili naši předkové před 130 lety.

O dalším průběhu opravy Vás budeme průběžně informovat.

za Římskokatolickou farnost ThLic. Marek Hlávka, farář

Klub vodní turistiky ve Veverské Bítýšce oslavil letos již 30 let své existence

V červenci 1995 oficiálně vznikl Klub vodní turistiky Veverská Bítýška (dále jen KVT). Od té doby již uplynulo dlouhých 30 let. Ve dnech 18. a 19. října 2025 uspořádal KVT k tomuto výročí malou výstavku s fotkami, plakáty a videoprezentací v prostorách klubovny u Tejkalova mlýna. Tímto článkem chceme seznámit širší veřejnost s tím, jak a proč vlastně KVT vznikl a co mu předcházelo.

Vodní turistikou se ve Veverské Bítýšce zabývala již v 70. letech minulého století neorganizovaná parta vodáků. Tato skupina se v roce 1979 rozhodla vstoupit pod tehdejší TJ RICO a pod hlavičkou tělovýchovné jednoty pokračovat ve stejné činnosti jako organizovaný oddíl kanoistiky. Můžeme konstatovat, že celá 80. léta minulého století byla pro tehdejší oddíl kanoistiky velmi úspěšná. Pořádaly se různé vodácké soutě-

že, kterých se oddíl kanoistiky zúčastnil v rámci kraje i celé tehdejší Československé republiky. Ve Veverské Bítýšce oddíl od roku 1982 pořádal populární akci nazvanou Neckyáda.

Jak zpívá americký zpěvák Bob Dylan – „Časy se mění...“ – a skutečně, po listopadu 1989 dochází ke změně politické situace v naší zemi, kdy s koncem vlády jedné strany došlo k demokratizaci společnosti, spojené se změnami vlastnictví a společenských i zájmových struktur. V této době nastala ne úplně jasná situace v činnosti tělovýchovných jednot, které byly součástí tehdejšího ČSTV. Tato „agónie“ pokračovala asi tři roky a zhoršující se poměry uvnitř TJ RICO dávaly najevo to, že změny nastanou. Jednotlivé oddíly začaly z původní TJ vystupovat a zakládaly svoje nové subjekty (fotbalisté, tenisté, ...). Skupina tvořící oddíl kanoistiky počátkem roku 1995 požádala o ukončení činnosti pod hlavičkou TJ a bylo jí vyhověno.

Začala se psát nová kapitola, která vedla k založení KVT. Dne 15. 5. 1995 byla svolána mimořádná členská schůze stéle ještě existujícího oddílu kanoistiky. Schůze měla jediný bod programu, a to jak pokračovat dál. Padlo usnesení – dále pokračovat jako občanské sdružení s vlastní právní subjektivitou a pod jiným názvem. Byl přijat název Klub vodní turistiky Veverská Bítýška. Nejprve bylo nutné dát se zaregistrovat jako občanské sdružení na ministerstvu vnitra, ustanovit přípravný výbor, vytvořit stanovy pro činnost klubu. To vše odeslat na ministerstvo a čekat, zda žádost o vzniku nového sdružení bude kladně vyřízena. Potvrzenou registraci KVT obdržel dne 21. 7. 1995. Tímto datem je potvrzen (schválen) vznik nového subjektu – KVT. Dále KVT potřeboval bankovní účet a pro jeho vytvoření musel požádat statistický úřad o přidělení IČO. Dne 29. 5. 1996 toto IČO klub obdržel a hned nato byl založen bankovní účet nutný pro činnost klubu.

KVT mohl začít normálně fungovat, ale nebylo kde. Probíraly se různé možnosti, ale nic nebylo reálné. V této době se KVT ozval tehdejší starosta F. Černý, zdali by klub nechtěl odkoupit stánek občerstvení u přístaviště poblíž Tejkalova mlýna. Stánek v té době měli v pronájmu (od pana Zimčíka z Brna) nějací mladíci. Pronájem byl spojen s problémy, mladíci tam dělali „hrozný binec“ a tomu chtěl starosta udělat konec. KVT se spojil s majitelem stánku. Ten byl rád, že se ho může zbavit, a navrhl cenu 50 tisíc korun českých za všechno včetně vybavení. KVT souhlasil, ale tolik peněz nebylo ihned k dispozici, a tak se dohodl na třech postupných splátkách. KVT podepsal kupní smlouvu 1. 4. 1996. Tento nákup se ukázal jako velmi dobrý tah – část vybavení stánku šla prodat, včetně velkého mrazicího zařízení a mobilní WC buňky, čímž se část vložených finančních prostředků KVT vrátila. Vlastní prostor stánku prošel různými úpravami tak, aby vyhovoval činnosti KVT. Za stánkem (klubovnou) se vybudoval nový velký přístavek pro lodě a jiný materiál. Před klubovnou se vybudovalo kryté otevřené posezení a postavilo se nové sociální zařízení (v roce 1998).

Vlastní objekt klubovny KVT byl ve vlastnictví klubu, ale pozemky, na kterých stála klubovna a přilehlé okolí, nikoliv. Dne 23. 4. 1996 KVT podal žádost na tehdejší OÚ Veverská Bítýška na pronájem obecního pozemku okolo klubovny. Vlastní klubovna stála ne na obecním pozemku, ale na pozemku patřící českému státu, zastupovanému tehdejším okresním úřadem Brno-venkov. OÚ Veverská Bítýška klubu vyhověl a 25. 10. 1996 byla podepsána smlouva o pronájmu

Příprava výstavy v prostorách klubovny

obecního pozemku o rozloze 210 m², s tím, že klub by jej časem odkoupil. KVT nechal pozemek okolo klubovny zaměřit, nechal vypracovat znalecký posudek a v roce 2001 požádal OÚ o jeho odkoupení. OÚ klubu nedělal problémy, a tak dne 29. 5. 2002 byla podepsána kupní smlouva na odprodej obecního pozemku o celkové rozloze 258 m². Pozemek pod vlastním objektem klubovny nebyl obecní, ale patřil státu. Zde nastal zádrhel. Okresní úřad tvrdil, že pozemek nemůže prodat, a tak se s ním zatím KVT dohodnul na pronájmu a podepsal 19. 6. 1996 smlouvu na pronájem pozemku státu o rozloze 46 m², s tím, že jakmile to bude možné, KVT tento pozemek odkoupí. Pro odkup pozemku musel KVT prokázat, že majitelem dotčeného pozemku není nikdo jiný a nikdo ho nebude požadovat v restituci nazpět. To obnášelo návštěvu krajského soudu a hledání v pozemkových knihách. Naštěstí nikdo nebyl předchozím majitelem pozemku. Po shromáždění všech požadovaných dokumentů KVT požádal dne 5. 6. 2001 znovu okresní úřad o koupi tohoto pozemku od státu. Tentokrát to vyšlo a kupní smlouva na prodej 46 m² byla podepsána dne 15. 10. 2002. To byla závěrečná tečka a po všech byrokratických peripetiích se KVT stal skutečným vlastníkem majetku zapsaného v katastru nemovitostí. To byla jistota, že KVT odtud nikdo v budoucnu nevyžene.

Další změny nastaly po roce 2012, kdy začal platit nový občanský zákoník a z občanského sdružení se povinně stal zapsaný spolek, od 1. 1. 2014 zapsaný ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně.

Na závěr chceme zmínit to, že KVT v roce 2025 dokončil rekonstrukci objektu klubovny KVT, započatou v roce 2024. Klubovna dostala nové čelní obložení, byly natřeny kovové části stěn a střechy a nalepena nová střešní lepenka. Objekt tak září „novotou“.

KVT, mimo výše uvedených záležitostí, se věnoval a věnuje tomu, co má zapsáno ve svých aktuálně platných stanovách – je neziskovou samostatnou dobrovolnou zájmovou organizací sdružující příznivce vodní turistiky. Základním cílem spolku je vytvářet pro své členy podmínky pro vodní a jinou formu turistiky a zabezpečovat program, jehož hlavními složkami jsou poznávací činnost v terénu a pohyb ve volné přírodě. Aktivně se podílíme na utváření občanské společnosti v našem městě (uklizení břehů Svratky apod.).

Faktem je, že naše členská základna stárne, a tak bychom rádi mezi sebou přivítali nové členy a kamarády s novými nápady a elánem. Sociální sítě nejsou nad vzájemné přímé lidské vztahy – jak se říká „tváří v tvář“. Třicet let uteklo jako voda. A co dál? Co je před KVT v budoucnu?

Evžen Loutocký

BENJAMÍNCI se představují

Družinka Benjamínků je nejmladší skupinou našeho skautského střediska, ale energie a nadšení, které do každého setkání přináší, by jim mohl leckdo závidět. Konkrétně se jedná o holky a kluky ve věku od čtyř do šesti let.

Schůzky Benjamínků probíhají každý týden v pátek od 16:30 hod do 18:00 hod. Snažíme se co nejvíce času trávit venku v přírodě, takže do konce října jsme se scházeli ve Sleštvu, v zimním období se schůzky odehrávají převážně v klubovně nebo v zázemí mateřského centra Oříšek.

Naším cílem je vytvořit pro Benjamínky bezpečné a přátelské prostředí, ve kterém mohou rozvíjet svou zvědavost a postupně získávat jistotu v nových situacích.

Benjamínky a jejich vlastnoručně připravená svačina

Benjamínky se učí tábornickým dovednostem

Neodmyslitelnou součástí každé schůzky jsou hry. Hrajeme si nejen pro radost, ale díky hrám přirozeně procvičujeme důležité dovednosti. Benjamínky se tak učí spolupráci v týmu, trénují paměť při jednoduchých úkolech, rozvíjejí své pohybové schopnosti a učí se prvním skautským dovednostem. Součástí schůzek je také tvoření, při kterém Benjamínky rozvíjejí jemnou motoriku, kreativitu i schopnost soustředění.

Kromě schůzek se snažíme každý měsíc podniknout akci navíc. V říjnu to byla již tradiční brigáda ve Sleštvu. V listopadu podnikneme pěší výlet do okolí Veverské Bítýšky a v prosinci se uskuteční vánoční besídka. V novém kalendářním roce nás čeká výlet na horolezeckou stěnu, nebo na naše tábořiště.

Benjamínky na výletě

Skautský rok vrcholí letním táborem, na který se naši Benjamínky vždy velmi těší. Děti se však tábora neúčastní ještě samy, ale se svými rodiči, případně i sourozenci. V letoš-

Benjamínky na táboře

Pokřik Benjamínků:
*My jsme malí skautíci,
máme usměv na líci,
oranžové šátky máme,
Benjamínky si říkáme.*

ním roce se tábora účastnilo přes 40 dětí. Celotáborová hra nesla název Z pohádky do pohádky, a jak už název napovídá, děti se každý den ocitly v jiné pohádce.

Těší nás, že je o skauting mezi nejmladšími takový zájem – plná kapacita je toho nejlepším důkazem.

Za vedoucí Benjamínků Ing. Jaroslava Pecháčková

Zahrádkáři Veverské Bítýšky na podzim 2025

Začínající podzim se každoročně nese ve znamení moštování jablek. Letošní rok bylo vzhledem ke slabší úrodě vymošťováno během pěti sobot celkem 1 067 litrů moštu. Je třeba ocenit práci moštujících, která je na zastaralém zařízení naší moštárny fyzicky náročná a výhledově bude třeba toto zařízení nahradit modernějším vybavením.

Základní organizace ČZS připravila pro zahrádkáře i ostatní zájemce 4. října zájezd na zámek v Náměšti na Hané a na podzimní výstavu ovoce, zeleniny a květin HORTIKOMPLEX Olomouc. Územní sdružení ČZS Brno-venkov mělo na Hortikomplexu stánek s regionálními vzorky ovoce a zeleniny. Také naše organizace dodala na výstavu 25 vzorků ovoce a zeleniny, mezi nimiž převládaly jablka a hrušky doplněné patisony, dýněmi, cuketou, jakony a batáty.

Naši mladí zahrádkáři se již během podzimu připravují na jaro, v areálu „ZaHrátky“ vybudovali hluboce založený záhon. Ve spolupráci s Mateřským centrem Oříšek připravili ukázkou postupu plnění hluboce založeného záhonu.

Kdo se nemohl workshopu zúčastnit teď na podzim, bude mít možnost se přijít podívat i na jaře roku 2026.

Růžena Juranová

Podzim v MC Oříšek

JABLKOBANÍ

Jako každý rok proběhlo i letošní Jablkobraní v obecním sadu. I přes mírné potíže se srší se akce vydařila! Společně jsme ručně sbírali, rozkrajovali, drtili a lisovali jablka. Všichni si tak doslova „osahali“ celý proces výroby moštu, který pak chutnal o to více. Nechyběla ani oblíbená ochutnávka různých odrůd jablek a rozmanitých jablečných dobrot. O kulturní zážitek nejen pro děti se postaralo Mikro-teatro s pohádkou s názvem *Když na podzim vlaštovičky*, která nám připomněla krásné podzimní tradice.

DRAKIÁDA

Další akcí, která letos měla hojnou účast, byla naše tradiční Drakiáda. Sešel se rekordní počet rodin, aby společně pouštěly draky. Počasí nám přálo, vítr foukal, jak se patří, a dobrá nálada byla všudypřítomná. Naše odpoledne jsme zakončili opékáním špekáčků u ohně.

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

V pátek 7. listopadu se uskutečnil Svatomartinský lampionový průvod v čele se samotným sv. Martinem jedoucím na koni! Tímto děkujeme panu starostovi, že se s ochotou ujal role sv. Martina a vedl průvod od Ostrůvku až na krásně osvětlenou Kašparovu louku.

Děti i dospělí jsme na závěr průvodu přivítali teplým horkým čajem a sladkými perníčky. Vrcholem večera bylo společné zhlédnutí působivé

ohnivé show. Děkujeme za podporu Městu Veverská Bítýška a panu Václavu Kadeřábkovi za zapůjčení zvukové a světelné aparatury, díky které měla akce výborné ozvučení a osvětlení.

PODZIMNÍ SWAP

První listopadovou neděli se konal Podzimní SWAP, který se opět nesl v duchu trvalé udržitelnosti. Sešlo se rekordní množství oblečení, obuvi, knih, věcí do domácnosti, hraček apod. Také účast byla mimořádně vysoká. Věříme, že tato akce byla přínosná pro všechny návštěvníky.

Naším cílem je dávat věcem druhou šanci a podporovat udržitelnost. Proto je však nutné striktně dodržovat pravidla SWAPu. Mrzí nás, že se letos objevilo mnoho věcí, které na SWAP nepatří – poškozené, opotřebené, špinavé nebo děravé. I přes vysvětlování a vrácení nevhodných věcí lidem zpět jsme na místě později našli některé znovu „ukryté“ na stolech. To nám přidělalo další práci navíc s jejich vytríděním a následnou likvidací.

Prosíme vás tedy ještě jednou: Noste pouze věci čisté, vyprané, funkční, bez děr a fleků. Upřednostňujeme kvalitu před kvantitou – věříme, že to oceníte i vy sami.

Dále bychom chtěli vyjádřit velké DÍKY asi 30 dobrovolníkům, kteří obětovali svůj čas a energii. Bez nich by tato náročná akce nemohla proběhnout. Pomáhali s tříděním, přebíráním, skládáním, přípravou, úklidem, odvozem věcí a mnozí zde strávili dlouhé hodiny. Vaše úsilí je pro nás neocenitelné!

Věříme, že SWAP bude i nadále skvěle fungovat a my budeme moci dál pomáhat dělat náš svět udržitelnější!

Zbylé a použitelné věci z letošního SWAPu byly darovány do Oblastní charity Tišnov, Nadace Veronica a do Šatníku spolku Vesna v Brně.

Plánujeme: **31. 1. 2026 Rodinný ples**

JAK TO DOPADLO S CERTIFIKACÍ V ZAHRÁTCE?

Jak jsme již dříve avizovali, v Zahrátce jsme usilovali o získání plakety Přírodní zahrada. A to se nám povedlo! Nyní jsme certifikovaná Přírodní zahrada. Tato plaketa je známkou toho, že se o zahradu staráme udržitelně a v souladu s přirozenou přírodou. Nepoužíváme žádné chemické postřiky ani hnojiva. Šetříme vodou. Vytváříme útočiště pro hmyz, ptáky a další živočichy, například pomocí hmyzích hotelů nebo krmítek. Vysazujeme rostliny, které jsou pro náš region přirozené a prospívají místnímu ekosystému.

Naším cílem je ukázat dětem a dospělým, že je možné žít a pečovat o své okolí s respektem k přírodě. Chceme je naučit, že udržitelnost není jen prázdné slovo, ale že ji můžeme uplatňovat v každodenním životě a na vlastní zahradě. Certifikace je pro nás nejen oceněním naší práce, ale i závazkem do budoucna.

Veronika Snižková

Andělé v oblacích prozpěvují

(O betlémě v kostele svatého Jakuba ve Veverské Bítýšce)

Rok se opět schyluje ke svému konci a my budeme zase slavít Vánoce, ke kterým patří neodmyslitelně betlém. V minulém roce jsme si připomínali osmisté výročí této krásné tradice, kdy svatý František z Assisi v italském Grecciu poprvé znázornil Betlémskou noc. V kostele svatého Jakuba ve Veverské Bítýšce se nachází již více než padesát let pěkný, vyřezávaný betlém. Podívejme se na tento betlém blíže.

Jedná se o poměrně velký soubor figur a staveb. Jeho celková šířka je 440 cm, celková hloubka je 130 cm, město má výšku 120 cm. Díky těmto rozměrům působí scéna na diváka monumentálně a velice plasticky.

Josef s vážnou tváří, se sepjatýma rukama a napůl klečící, sleduje matku Marii. Maria je s klidným výrazem skloněna nad Ježíškem. Právě narozené Jezulátko leží v jesličkách, je zabalené do pleny a matka ho hladí po vláskách. V pozadí vidíme ležícího volka a stojícího oslíka. Svatá rodina je umístěna v přístřešku zabudovaném ve skále.

Vpravo od ústřední scény stojí město, které pokračuje několika stavbami nalevo. Město je plné věží a patrových domů, které jsou elektrifikovány, takže v přítmí kostela okna svítí. Kompozice napovídá, že Ježíšek se narodil za městem Betlém ve skalním chlévě.

Nad chlévem s doškovou střechou se vznáší anděl, ovšem bez stuh s nápisem „Pokoj lidem dobré vůle“. Za ním je umístěn další anděl, který přichází k pastýřům, aby jim zvěstoval novinu o narození Božího dítěte.

Postavy lidí a zvířat jsou umístěny v prvním plánu betlémské scény. Je zde několik darovníků přinášejících dary nebo adorujících dítěti, několik pastýřů s velkým stádem ovcí i další zvířata. Zprava přichází průvod Tří králů. Ti jsou doprovázeni služebníky, dvěma velbloudy a slonem. Celkem zde vidíme 24 postav a 28 zvířat.

Figury jsou vyřezané z lípového dřeva a jsou polychromované fermezovými barvami. Postavy lidí mají výšku 12 až 17 cm. Většina má zespodu podstavy vyryto jméno autora nebo alespoň jeho monogram a rok vzniku figury. Dřevořezby tak můžeme datovat do období 1930–1940. Architektura je umně vyrobená z papíru, sololitu a dřeva, je barvená temperovou barvou. Skály jsou vymodelované z kaširovaného papíru.

Autorem většiny dřevořezeb je lidový řezbář František Andrlé. Podařilo se dohledat prasynovce autora betlému pana Mirka Andrlého z Poličky. Pan Andrlé je předseda spolku Betlémářů jižní Moravy, odborník na betlémy a pokračovatel rodinné tradice tvoření betlémů. Ten v loňském roce Veverskou Bítýšku navštívil, prohlédl si náš kostelní

František Andrlé (1884–1942)
autor betléma

betlém a potvrdil autorství svého prastrýce. (Také zjistil, že dvě ovečky, volka, dva andělé a slona s černochem vyřezal někdo jiný, dnes neznámý dřevořezbář.) Z jeho výpovědi:

„Pocházím z betlémářského rodu, který je písemně doložen od 19. století. Výtvarným talentem nejvíce vynikal bratr mého děda František Andrlé (1884–1942), autor bítýšského betlému. Od mládí projevoval sklony k řezbářství, které u něho rozvíjel jeho děd Karel Jeřábek. Františkovým snem bylo stát se profesionálním sochařem nebo řezbářem, avšak chudoba rodiny to znemožnila. Po vychození základní školy musel jít k zedníkům a doma hospodařit. Volný čas v zimních měsících plně využíval k vyřezávání postavíček, bylo mu potěšením i úlevou v těžkostech jeho života. Po první světové válce, z níž se František vrátil po dlouhém putování, dokončil svůj prv-

ní betlém s figurkami v lidových krojích. Figurky byly velice zdařilé, líbily se a proto byl vyzván, aby vyřezal podobný do kostelů ve Lhenici a Volyni. To také udělal.

V roce 1930, kdy mu bylo 46 let, postihla Františka Andrleho životní pohroma. Vyhořela mu usedlost a shořel také jeho krásný a milovaný betlém. Pamětníci tvrdili, že by býval pro něho do ohně skočil, kdyby ho nezadrželi. Ještě ve spáleníšti začal vytvářet nový betlém, krásnější, s většími postavkami a v biblickém duchu. Avšak zákeřná choroba mu nedovolila tento betlém, který by snad široko daleko neměl obdoby, dokončit. Nechal za sebou pozoruhodné dílo: sedm velkých betlémů, loutkové divadlo a také několik krucifixů.

Betlém ve Veverské Bítýšce tedy pochází z východočeské Poličky. Můj prastrýc František Andrle ho vyřezal pro tamního řezníka Josefa Štorka. Město, které je velice podobné městu v poličském kostelním betlému, s největší pravděpodobností vytvořil pekař Josef Náhlík. Po nějaké době pan Štorek přenechal betlém P. Františku Hájkovi, který v Poličce působil jako farář v letech 1950–1954. V roce 1970 pater Hájek přenechal betlém farnosti Veverská Bítýška.“

Rok 1970 potvrzuje i farní kronika ve Veverské Bítýšce, zápis o betlému byl pořízen za faráře R.D. Arnošta Korce. Tam se také dovídáme přesné místo, odkud byl betlém přivezen, a to z České Bělé u Havlíčkova Brodu.

Až si letos budeme prohlížet betlém v kostele svatého Jakuba ve Veverské Bítýšce, uvědomme si nejen krásu a poetiku betlémské scény, ale i fantazii řezbáře, jeho um, píli, energii a čas, který do tohoto díla vložil. Všimněme si bezelstných výrazů aktérů tohoto vánočního příběhu, jejich gest, detailů i pestré barevnosti. Vzpomeňme na dobrovolníky, kteří se o tento betlém v současnosti starají a každoročně ho pro nás instalují. Patří jim velké poděkování. Možná pak bude náš prožitek nad betlémem intenzivnější a radostnější, podstatu Vánoc možná lépe pochopíme. A možná uslyšíme, jak andělé v oblacích propěvují...

Autoři textu: Jaroslav Ševčík, Bohumír Andrle

Fotografie: Jaroslav Ševčík

Most přes Svratku na Tišnovské ulici a úpravy břehů řeky na ulici Nábřežní

Naše městečko leží na obou březích řeky Svratky a Bílého potoka. K jeho minulosti tak patří překonávání těchto toků přes brody, lávky, mostky, mosty a nutnost, se o tyto přechody starat. I dnes je v našem katastru 20 lávek, mostků a mostů.

Už jedna z prvních zmínek o Veverské Bítýšce z roku 1446 mluví o mýtném, tedy poplatku za použití brodu či mostu. Cesty přes řeky a potoky se musely neustále udržovat, opravovat po velkých vodách, na jaře byly ohrožovány ledovými krami a plovoucími kládami. Starost padala na vrchnost, tedy majitele panství, ale také na městečko a její obyvatele. Nejdůležitějším místem pro překonání řeky Svratky na našem území byl původně brod a poté most na dnešní ulici Tišnovská. Tudy vedla už ve středověku cesta od jihu z Ivančic přes Trhovici na sever do Tišnova. Už koncem 17. století tady stával dřevěný „velký most“, jak se uvádí v obecních účtech „Počet obecní“ z roku 1687. Jak svědčí různé úryvky zápisů uchovaných v knize Karla Eichlera *Paměti panství veverského*, byla neustálá starost o tento most pro městečko velkou zátěží.

„1797–1798 – činěny přípravy na stavbu velkého mostu – shánění peněz, materiálu – dubového dřeva, tesařské práce.“

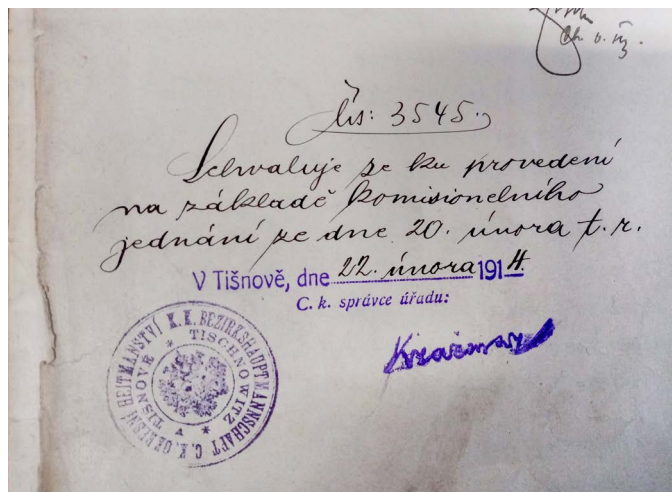
„1830 – velký most přes Švarcavu (starý název řeky Svratky) stržen jarní velkou vodou a znovu budován – tahanice s vrchností o financování 1830–1836.“

„1840 – velký most opět vodou stržen. Prozatím byly přes řeku postaveny lávky. Stavba nového mostu se protáhla, byl dostavěn až roku 1845 a od roku 1846 bylo povoleno na něm vybírat mýto.“

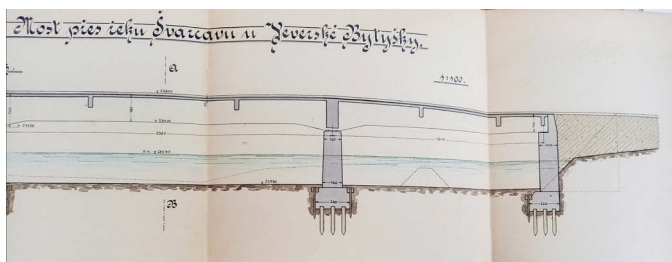
Roku 1868 po dlouhém vyjednávání převzal velký most do své správy c. k. okresní silniční výbor. V této zprávě je také zmínka o tom, že „vrchnost a obec most roku 1864 znovubudovala což stálo 7 000,-- zlatých“. Obec za most nic nedostala z důvodu, že na něm vybírala mýto, to se vybíralo i po převedení mostu a to až do roku 1885.

Starý dřevěný most 1910

Detail z plánů mostu

Jeden z návrhů plánů mostu

Převedením starostí o most přes řeku Svratku na stát (c. a k. okresní úřad Tišnov) se městečko částečně zbavilo nákladů na jeho údržbu a provoz. Z různých dokladů v obecním archivu, uložených v Rajhradě, tak téměř zmizely informace o tomto mostě. Další zdroje je nutno hledat jinde. „Dle usnesení obecního výboru ve Veverské Bytyšce, pol. okres Tišnov, ze dne 26. ledna 1910, podalo představenstvo zmíněné obce zemskému výboru moravskému žádost o částečnou úpravu řeky Švarcavy nad a pod silničním mostem v obci Veverské Bytyšce a o úpravu vtoku Bílého potoka do Švarcavy. Nutnou součástí této úpravy jest zřízení nového silničního mostu přes Švarcavu /: na silnici Veverská Bytyška – Drásov /: na místě starého, velice již zchátralého dřevěného mostu (z dokumentů ke stavbě nového mostu ve Veverské Bítýšce – archiv Povodí Moravy). V roce 1911 byly provedeny „předběžné geodetické práce zaměřovací“ a podle nich vypracován projekt na úpravu břehů řeky v délce 406 metrů nad a pod mostem. „Žádost představenstva obce Veveří Bytyšky o regulaci odůvodněna je nebezpečím, kterému majetníci domků a pozemků na pravém břehu Švarcavy jsou vystaveni za vyšších stavů řeky...“. Jednalo se o několik domků (čísla popisná 63 až 66 – přidělovaná už za Marie Terezie) přiléhajících k mostu na straně řeky k městečku, dříve nazývaných Slepíčí řádek, dnes začátek ulice Nábržní a pozemků kolem řeky. Součástí projektu byl i nový most. „Starý, dosavadní silniční most přes Švarcavu na silnici Veveří Bytyška – Drásov je věšadlový most o 50 m světlosti. Most spočívá na 3 bářkách, krajní pole mají 12 m, střední pole 13 m světlosti. Na místě tohoto, již velice chatrného mostu, projektován jest most nový o dvou pilířích, z nichž větší, pro Švarcavu, má světlost 45 m, druhý menší, pro vtok

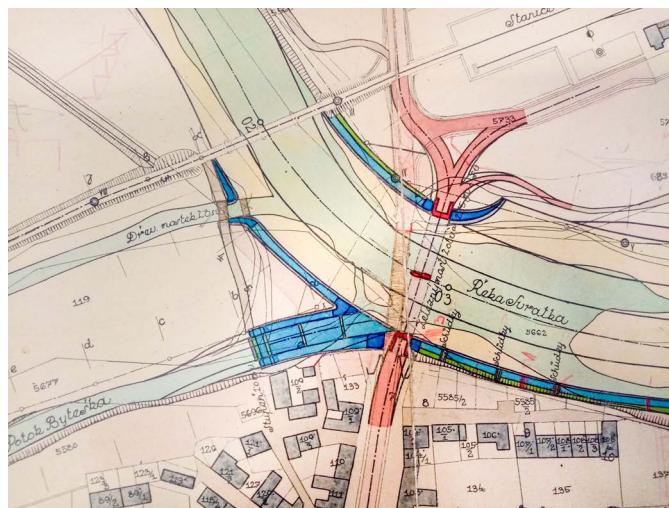
Bílého potoka, má světlost 6,5 m. Pilíře mostu jsou betonové. Celkové náklady podle předloženého rozpočtu tehdy měly být 188,700,-- korun - z čehož připadá na úpravy Švarcavy... 46.796 k 60 h – úpravu Bílého potoka ... 14.726 k 88 h – silniční most... 99.790 k 30 h – a nepředvídané ... 27.386 k 88 h.“ Ceny jsou v korunách rakousko-uherských.

Z projektu připravovanému a schválenému v letech 1911–14 se dozvídáme také jeden, pro Veverskou Bítýšku důležitý údaj. „Průtoční profil upraven jest na množství: a/ nad ústím potoka Bytešky/Bílýho/ na 195 m³/sek – b/ potok Bytyška /Bílý/ na 22,44 m³/sek – c/ pod ústím tohoto potoka na 217,4 m³/sek.“

Dne 20. února 1914 byly na c. k. okresním hejtmanství v Tišnově předloženy výběrové komisi nabídky stavebních firem na výstavbu železobetonového mostu přes řeku Svratku ve Veverské Bítýšce. V archivu Povodí Moravy je několik těchto nabídek.

Do stavby nového mostu ale vstoupila První světová válka, takže realizace stavby byla odložena. V září 1918 byl dopracován „Projekt na úpravu řeky Švarcavy ve Veverí Bytyšce – Projekt über die Schwarzawaregulierung in Eichorn Bittischka“ a předložen na „Odbor pro stavby vodní při místodržitelství v Brně“.

Na stavbě se však začalo pracovat až po vzniku Republiky československé. Zpráv o realizaci je však velmi málo. V obecním archivu ve složkách „Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva a obecní rady, Zápisy ze schůzí finanční komise, Zápisy ze schůzí stavební komise a Stavební záležitosti v obci“ o přípravách této stavby nejsou kupodivu téměř žádné zmínky. V archivu Povodí Moravy ve složce „Úpravy řeky Švarcavy ve Veverí Bytyšce 1910–1925“ je několikrát přepracovaný finanční rozpočet tohoto projektu, ale bez stavby mostu. Finanční náklady na úpravu řeky se postupně vyšplhaly na 666 080 Kčs (korun československých – rozpočet z 21. 1. 1921). Podle obecní kroniky začaly práce až v roce 1924. Je ovšem otázkou, jak se na tyto údaje dá spolehnout. Kronika se v té době nepsala a byla dopisována zpětně až v padesátých letech 20. století. Zápis zní takto: „V pondělí 14. května bylo započato se stavbou silnice na Benýtkách (směrem ke Hvozdcí) a o týden později s úpravou Svratky pod mostem až po louku Juranovu, nade mostem ústí Bílého potoka,

Plány nam úpravu břehů Svratky a nový betonový most Tišnovská

až po most železniční a za tuto pak až k zahradám. Veverská Bítýška přispěla na tuto regulaci částkou Kč 66 000. Stavbu silnice i úpravu řeky prováděl inž. Černý z Brna. Při stavbě zaměstnávala 80–100 dělníků s denní mzdou 12–18 Kč“.

Úpravou řeky Svratky a vtoku Bílého potoka byla zajištěna stabilita břehů až po pozemky na souběhu dnešních ulic Nábřežní a Říční. To umožnilo rozvoj této části městečka a výstavbu domů na ulici Nábřežní a Pavla Perky. O tom dobře vypovídají čísla ze sčítání obyvatelstva a nově přidělená čísla popisná. V roce 1921 měla Veverská Bítýška 1 905 obyvatel a 307 domů, zatím co v roce 1930 to bylo 1 944 obyvatel a už 400 domů. Zatím, co dříve se stavěly domy ve výše položených místech – ulice V brance, Ehrmannova a podobně, úpravy břehů Svratky a Bílého potoka otevřely možnosti výstavby v nových částech. Podobně to pak bylo i po výstavbě hrází při budování Kníničské přehrady. Ty zajistily ochranu před povodněmi u pozemků na druhé straně řeky a začaly vznikat ulice Za řekou, Nádražní a Pod horkou.

O tom, kdy začala stavba samotného mostu, kronika mlčí. Podle dnešního vzhledu mostu je však jasné, že musely být přepracovány plány. V původních návrzích z roku 1914 měl most jinak upravenou světlost pilířů – menší pro Bílý potok a větší pro Svratku. Dnešní má tři pravidelné oblouky na dvou pilířích. Také bylo potřeba zajistit po dobu mezi

stržením starého dřevěného mostu a dostavěním nového betonového mostu dopravu na druhý břeh řeky. To umožnil nově postavený most u Tejkalova mlýna, jak je psáno v kronice: „1924 – Nový most u Tejkalova mlýna dokončen a předán v září do provozu. Náklad na stavbu činil cca 300.000 Kč“.

Podle různých zpráv byl nový most na ulici Tišnovské postaven až v letech 1928–30. Na konci Druhé světové války v květnu 1945 byl most poničen ustupující německou armádou. Byl opraven a slouží dodnes, jako součást silnice třetí třídy 38529, spojující Veverskou Bítýšku s Chudčicemi, Čebínem a Malhostovicemi.

Při výstavbě Kníničské přehrady v letech 1935–40 byly znovu upraveny břehy Svratky a vystavěny důkladné protipovodňové hráze po obou stranách řeky od mostu na Tišnovské ulici, až pod Tejkalův mlýn. Při této stavbě byla na ulici Nábřežní od mostu po souběh ulic Nábřežní a Říční vybetonovaná parapetní zídka v délce 247 metrů a šířce 50 cm, aby se zvýšila koruna hráze na úroveň nových sypných hrází. Jak je psáno v dokumentaci ke stavbě: „Koryto Svratky bude upraveno na průtočnou kapacitu předpokládané nejvyšší teoreticky vůbec možné vody 400 m³/vt.“ Pro zajištění zatím největší měřený průtok Svratky byl 1. dubna 2006 a to 192 m³ za vteřinu. O okolnostech výstavby hrází v letech 1935–40 se pokusím napsat příště.

Milan Brychta

ČLÁNKY A TÉMATA

V Bítýšce se chystaly vánoční ozdoby pro Ježíška

Že o tom nic nevíte? Taký jsem nevěděla, dokud jsem si nepopovídala s Vlad'kou Kubantovou. V letech 1994 až 2005 pracovala v Družství invalidů ve Veverské Bítýšce. Provozovna byla umístěná tam, kde je nyní večerka. Dobrá volba nejen proto, že tehdy měla malé děti, a nemusela tedy nikam za prací dojíždět. Jak vzpomíná, byly to roky strávené ve výborném kolektivu.

Osm foukačů, dva stříbřiči a další, kteří balili. A téměř do konce se super šéfem. Konec provozu v Bítýšce přinesl loučení se slzami. Konec znamená nový začátek. Každý z tehdejších zaměstnanců si musel najít novou cestu. Ale snad většina z nich má na tuto etapu pracovního života hezké vzpomínky. Z dílny vycházely nejen vánoční baňky, ale také malované svíčky.

A jak to bylo s tím Ježíškem? Na výrobu baněk se chodily dívat děti ze školy. Při jedné takové dětské exkurzi Vlad'ka zaslechla: „Vidíš, já ti to říkal, že tady chystají baňky pro Ježíška.“ Rozklepaly se jí ruce. Nemohla přece Ježíška zklamat. A i když děti stály za jejími zády, neviděla jim do tváří, cítila tu radost, trochu napětí a těšení se na Ježíška v podobě dárků pod stromčkem. Pod stromčkem, který bude ozdobený třeba i baňkami z jejich dílny. Ten malý klučina je už dnes asi táta a Ježíšek už musí pro baňky jít. Ale kdoví, jak velikou si udělal zásobu. A že bylo z čeho vybírat!

Nakonec ještě vzkaz: Vlad'ka přeje svým bývalým kolegům, pokud si tenhle článek přečtou, krásné a klidné vánoční svátky.

Simona Bémová

Vánoce jsou za dveřmi...

Již po čtvrté v době adventu vystavuje paní Hana Kudláčková roz. Sládková svůj betlém. Je nainstalován v předzahradce jejich domu č. 461, ul. Hvozdecká.

Kdy tento projekt vlastně začal?

Během roku 2005 začala paní Hana tvořit jednotlivé postavičky. První byl sv. Josef a potom následovaly ostatní... a na Vánoce již byla u Kudláčků pod stromečkem celá svatá rodina včetně dalších postavíček, které se přišli Ježíškovi uklonit. Betlém se moc povedl a udělal celé rodině radost. Hlavně dětem, které figurky obdivovaly a rády si s nimi hrály. Postupně přibýly další figurky, a tak přišel nápad, že by betlém mělo vidět více diváků.

A nastala práce pro manžela. Zhotovil prostor – chlív, kde se Ježíšek narodil – a závěrem celou scénu nasvítit. Pódia si vytvořila paní Hana sama, včetně návrhu pozadí, které jí zrealizovala vnučka Nikolka.

Tak, teď již víte, milí čtenáři, jak, kdy a proč je betlém k vidění. Toto dílo vznikalo z Haniny radosti, kterou předává v době adventu všem kolemjdoucím, kteří se s úsměvem a obdivem zastavují a kochají...

Dovolte mi, abych Vám představila tvůrkyni tohoto projektu, který, co do objemu řezbářské práce, patří mezi její drobná díla. Zdravotní sestra, to je její profese, kterou vykonávala až do odchodu do důchodu v roce 2003. Starost o rodinu, pracovitost, láska k přírodě a fantazie... to je ona. A hlavně... má ráda život, lidi. Být vedle ní je fajn. Na můj

dotaz, kdy vlastně začala s řezbařinou, zavzpomínala doby, kdy se, ještě jako mladí manželé, navštěvovali s kamarádem Ladou Šancou, který se práci se dřevem věnoval. Jeho tvůrčí činnost ji už tehdy oslovila.

Mladá léta patřila zaměstnání, stavbě a zařizování domu, rodině a dětem. V té době nebyl prostor na koníčky. Život šel dál, roky ubíhaly. Kamarád Laďa zemřel a jeho paní po nějaké době (z řezbářské pozůstalosti) přinesla dláta s několika špalíky lipového dřeva.

A tak TO začalo. Manžel jí zhotovil další nástroje, něco dokoupila v Brně a byla připravena. První její práce byla kytky slunečnic. Další z plastik uvedu: Tutanchámon, Nefertitě, vesnické chaloupky, rovněž tematika vinařství ji oslovila, různá zátěží (housle) atd. Některá díla zhotovila i třikrát, jak se líbila. Zaujalo mne akvárium, které má místo u nich v hale, viz foto. Její práci vlastní nejen rodinní příslušníci, ale má obdivovatele také mezi přáteli a známými.

Řezbě se věnuje od podzimu do jara. Práci na zahradě po zbytek roku. Jak jsem se již výše zmínila, má ráda život, lidi a pracuje vždy s láskou. Je to na všem a všude znát. Přejme jí, aby mohla tvořit i nadále.

Mnoho štěstí do nového roku 2026, ve kterém oslavíš, Hani, osmdesátiny Ti přeje Ilona se čtenáři našeho Zpravodaje.

P. S. Při odchodu mi paní Hana jen tak mimochodem ukázala knihu, která má název *Pojďme spolu za betlémy*. V roce 2018 byla vydána v Tišnově (ARTPERISKOPE, autor Zdeněk Jílek a spol.). Na str. 87 zmíněné publikace je fotografie naší spoluobčanky včetně krátkého životopisu. Její tvorba se plně rozvinula v důchodovém věku. Dole je foto betlému. Gratulujeme.

Ilona Coufalová, kronikářka města

Svítit může každý!

Rozsviďte Veverskou Bítýšku a zapojte se do největší vánoční výzvy v dějinách České republiky

Darovat libovolnou částku a rozsvítit svůj domov, chatu či oblíbené místo na virtuální mapě České republiky? Jednoduchá myšlenka celonárodní sbírky Rozsviťme Česko v loňském roce nadchla desítky tisíc dárců. Letos můžete pomoci i vy. Svým darem podpoříte 15 neziskových organizací.

Stačí navštívit web **www.rozsvitmecsko.cz**, darovat libovolnou částku a vybrat místo, které chcete rozsvítit. Může to být váš domov, chata, kavárna, škola či místo, které máte v srdci. Jen loni se po celé zemi rozsvítilo více než 37 000 světel. Rodiny s dětmi svítily Ježíškovi na cestu. Jiní vedle svých domovů rozsvítily také školky, sídla firem, ordinace či místa na hřbitovech jako symbolickou vzpomínku na ty, kteří tu s námi již nejsou.

Díky štědrosti dárců se v minulém roce vybralo téměř 11 000 000 Kč pro 14 neziskových organizací. Projekt Rozsviťme Česko se tak zařadil mezi nejúspěšnější sbírkové projekty loňského roku.

Světlo jako symbol naděje a solidarity

V letošním roce se sbírka koná **od 30. listopadu do 31. prosince**. Rozsvícením svého světla podpoříte 15 neziskových organizací, které tu jsou pro nás vždy, když je potřeba. Patří mezi ně ALSA, Domov sv. Josefa, Dům sv. Anežky, Elpida, Nadační fond Vrba či proFem, který se věnuje obětem domácího a sexuálního násilí. Další organizace jsou s námi v posledních chvílích života a poskytují náročnou hospicovou péči v domácím prostředí. Přesný výčet podpořených organizací najdete na webu www.rozsvitmecsko.cz.

Dokážeme společně rozsvítit 100 000 vánočních světel?

Češi už mnohokrát ukázali, že solidarita a soudržnost je jim vlastní, když jde o dobrou věc. Podaří se letos naplnit cíl organizátorů a rozsvítit 100 000 vánočních světel na mapě České republiky? Každý dar, i ten nejmenší, má smysl – rozsvítí totiž symbol naděje.

Za projektem Rozsviťme Česko stojí tým dobrovolníků, kteří vše dělají ve svém volném čase a bez nároku na odměnu. Transparentnost sbírky zajišťuje Nadace Via, která rozvíjí filantropii v Česku už více než 28 let.

K nejkrásnějším svátkům roku patří i vánoční hvězda

Kromě jmelí se oblíbenou součástí vánoční symboliky stal v mnoha domácnostech prysec nádherný, lidově vánoční hvězda. Jde o nádhernou dekoraci, která navodí to pravé kouzlo Vánoc a sváteční atmosféru. V původní domovině, kterou představuje část Střední Ameriky a Mexika roste v listnatých lesích. Prysec nádherný je známý především díky svrchním listovým růžicím, které jsou zabarveny nápadně červeně, což budí dojem, že jde o květ. A nyní troška historie. Dekorativní rostlina vzbudila pozornost někdejšího velvyslance USA v Mexiku Joela Robertse Poinsetta, který byl nadšeným botanikem. Prysec nádherný zaujal Poinsetta nejen svou noblesou, nýbrž i legendou, která se k němu pojila. Malá mexická dívka z nemajetné rodiny chtěla do kostela přinést nějakou květinu, aby i ona přispěla k oslavám narození Krista. Na koupi honosné kytice neměla peníze a tak natrhala u cesty rostoucí prysec, upravila do kytice a postavila na oltář. V krásně vyzdobeném oltáři karmínově zbarvené růžice dokonale vynikly. V roce 1825 věnoval pan velvyslanec několik „rostlin s příběhem“ botanické zahradě ve Filadelfii. Dostala podle dárce název „poinsettie“ a zahradníci se snažili vytvořit několik kultivarů, což se povedlo. Nejen, že docílili ještě sytějších tónů červené, ale celé škály odstínů růžové a žluté. Poinsettie se stávala stále více obdivovanou. Tvar a seskupení červených listů připomínající betlémskou hvězdu ji předurčil, aby se stala součástí vánoční výzdoby domácností. Počátkem 19. století přivezl poinsettii do Evropy německý přírodovědec Alexander von Humboldt. Brzy získala všeobecnou oblibu a poinsettie se začaly pěstovat a prodávat v květinářstvích v celé střední Evropě. To je stručný příběh vánoční hvězdy, která se stala i v českém prostředí jedním z vánočních symbolů.

Radoslav Patočka

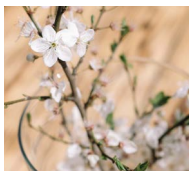
Kalendář plný úsměvů: Vánoce, švihlá chůze a Valentýn

Nemusíme brát kalendář jen jako seznam vážných výročí a oficiálních připomínek. Kromě státních svátků je totiž plný drobných radostí, podivných nápadů i roztomilých tradic, které dokazují, že svět má smysl pro humor. Ať už slavíme slunovrat, Vánoce, konec roku nebo třeba Hromnice, vždycky se najde důvod zvednout koutky a připomenout si, že život není jen samá povinnost.

Prosinec

4. 12. – Barborka

Větvíčka třešně ve váze, která buď vykvete a přinese štěstí, nebo ne – což je taky zpráva, jen méně poetická. Doma ji mívaly hlavně holky, které toužily zjistit, co je v příštím roce čeká.

6. 12. – Mikuláš

Anděl, čert a mandarinky jako oficiální start českých Vánoc. V každé rodině se traduje jiná historka o tom, jak někdo odmítl říct básničku a stejně dostal čokoládu.

10. 12. – Den lidských práv

Tiché zastavení uprostřed předvánočního chaosu. U nás často spojené s připomínkou statečných lidí, kteří nepřestali mluvit, ani když se to nehodilo.

13. 12. – Sv. Lucie

„Lucie noci upije“ – naděje ve tmě, která v prosinci padá už odpoledne. A také svátek tajemných lucek, které kdysi chodily po domech kontrolovat pořádek.

21. 12. – Zimní slunovrat

Nejdelsí noc v roce, od které se konečně zase překlápíme ke světlu. Ideální příležitost zapálit svíčku a dát si svačák – čistě z astronomických důvodů.

24. 12. – Štědrý den

Kapří řízek, pohádky a rodinné rituály, které se rok od roku opakují s milimetrovou přesností. A samozřejmě zlaté prasátko, které nikdo nikdy neviděl, ale všichni se o to snaží.

26. 12. – Sv. Štěpán

Duchovní pauza ve vánočním přejídání. Tradiční koledníci, sváteční návštěvy a lehká otázka, jestli už není čas dojíst bramborový salát.

31. 12. – Silvestr

Večer, kdy se chlebičky mění v kulturní kapitolu. Ohňostroje, předsevzetí a půlnoční přípitek – a pak už jen čekání, jestli bude čocka.

Leden

1. 1. – Nový rok

Začátek s čistým štítem a bolavým žaludkem. Čocka na bohatství, šumivé přípitky a první procházka roku „na očistu“. A neberte leden moc vážně – je to měsíc, v jehož prvních dnech se slaví nejenom Světový den míru a začátek měsíce veganství, ale také Den kocoviny a Den koktejlu Bloody Mary, Den krémových větrníků, Den brček, Den špaget, Den házení ovocného koláče anebo Světový den Braillova písma.

6. 1. – Tři králové

K + M + B na dveřích, papírové koruny a koledníci, kteří dokážou rozehrát i mrazivé ráno. A taky zbytky vánočního cukroví, které je potřeba „dorazit“.

7. 1. – Mezinárodní den švihlé chůze

Švihlé pochody jsou svéráznou připomínkou kultovního britského seriálu Monty Python, ve kterém se objevil skeč pojednávající o Ministerstvu švihlé chůze. A pozor, je to skoro náš domácí svátek: tradice totiž vznikla v Brně a rozšířila se do celého světa.

10. 1. – Mezinárodní den tuleňů, lachtanů a velryb

Tuleni, lachtani a velryby jsou vzácní savci, kterých v přírodě ubývá. Jejich svátek připomíná, jak je důležité chránit tato vzácná zvířata před lidmi, kteří je zabíjejí pro maso, tuk nebo kůži.

21. 1. – Mezinárodní den objímání

Objímání v čase, kdy je největší zima – to má svou logiku. A dá se jím nahradit i nedostatek vitamínu D.

25. 1. – Burns Night

Skotský svátek poezie, který si našel své fanoušky i u nás. Pár veršů, trochu hudby, hodně jídla a trochu whisky – ideální balíček pro dlouhý lednový večer.

28. 1. – Mezinárodní den ochrany osobních údajů

Heslo „novyrok2025“ nebo „1234“ vážně není dobrý nápad. Každý aťžák slaví tenhle den malým povzdechem.

Únor

2. 2. – Hromnice

Na Hromnice o hodinu více. Světlo se konečně vrací – a s ním i trochu lepší nálada. Svíčky, pranostiky a pozorování oblohy, jestli už je vidět jaro.

5. 2. – Světový den Nutelly

Den, kdy má i dieta pauzu. Na lžici, na palačince nebo jen tak – devadesátková nostalgie přetrvala dodnes.

11. 2. – Mezinárodní den žen a dívek ve vědě

Oslava všech, které se nebojí mikroskopů, rovnic a výzkumů. U nás se krásně potkává s rostoucí popularitou vědeckých kroužků a festivalů.

14. 2. – Valentýn

Květiny, čokoláda, večere... nebo prostě pivo, film a gauč. Láska má mnoho podob a žádná není „špatná“.

17. 2. – Den spontánní laskavosti

Udělej něco hezkého, jen tak. V českém kontextu často znamená půjčit sousedovi cukr nebo uvařit čaj kolegovi, který nestíhá.

21. 2. – Mezinárodní den mateřského jazyka

Oslava toho, jak mluvíme, myslíme a jak vznikají naše zdrobněliny – od pivoňky po domeček. Čeština má prostě své kouzlo.

24. 2. – Masopust

Průvody masek, koblihy a hudba, která rozhýbe i zimní tzuhost. Veselý kontrast k postnímu období, které následuje. A také lido-vý obyčej, zapsaný v UNESCO!

29. 2. – Přestupný den

Bonusový den navíc, který svět dostane jednou za čtyři roky. A s ním legenda, že v tento den mohou ženy požádat o ruku muže – a ti by neměli odmítnout. V roce 2026 se ale nekoná!

Eva Obůrková

Což takhle dát si patenty?

Kde a za jakých okolností může být položena tato otázka? Kde se mohou ptát na patenty nebo je nabízet?

PATENTY POPRVÉ – HISTORIE

Pro ty, kteří se zabývají historií, jsou patenty listiny, které svým charakterem ovlivňovaly širší okruh lidí. V době absolutní monarchie stály v pozici zákona a řešily různé oblasti života v tehdejší době. Většina lidí spojuje konec roku s bujarými oslavami. Nevím, zda v roce 1851 císař František Josef I. konec roku oslavoval, ale pracoval. Vydal Silvestrovské patenty. Ty mimo jiné potvrzovaly občanskou rovnost před zákonem a zrušení poddanství. Určily politickou strukturu monarchie. Takže vlastně důvod k oslavám. Jiný patent už k oslavám nevybízel. Výpraskový patent (1854) totiž umožnil používání tělesných trestů k upevnění státní moci. A bylo mnoho dalších.

PATENTY PODRUHÉ – ODĚVNICTVÍ

Švadlena začne hledat patenty, když potřebuje spojit různé části oděvu k sobě. Kovové, plastové, různě zbarvené...

PATENTY POTŘETÍ – PRÁVO

Právník zbystří svoji pozornost při vyslovení slova patent. Patenty zajišťují ochranu vynálezu. Autor, vynálezce tak získá ke svému vynálezu výhradní právo na určitou dobu. Se zaregistrováním unikátního vynálezu určitě pomůže právník, zajistí za přiměřenou odměnu. Možná kdyby měl Jára Cimrman dobrého právníka...

PATENTY POČTVRTÉ – GASTRONOMIE

Dá se říci BINGO. Tady je dotaz „Dáte si patenty?“ na tom správném místě. IA (umělá inteligence, která v dnešní době rychle vyhledá na internetu informace, překládá do cizích jazyků, píše za studenty různé práce) říká, že patenty v gastronomii se dávají na inovativní technologické postupy, ne například na recept na svíčkovou. Takže ochranná práva na recepty se nedávají. A to je dobře, kuchaři mohou využít svoji kreativitu, což v případě patentů platí také. Patent coby pokrm patří do tradiční moravské a nejen moravské kuchyně. Jde o starý tradiční pokrm z bramborového těsta, v minulosti pro chudší vrstvy oby-

vatel. Známe jsou na moravském Slovácku, v okolí Kyjova a Hodonína. Ale připravují se i v jiných regionech a pod různými názvy jako například laty, podešve, přesňáky, placky, pekáče. Pekly se na sucho na kamnech, natíraly se sádlem a podle zvyklostí v regionech se různě plnily. Nejlepší chutnají čerstvé, ještě teplé. Když chladnou, začínají tuhnout, odtud možná název podešve. V Bítýšce a okolí se užíval název bramborové placky nebo pekáče. V posledních letech se také rozšířil beskydský název lokše. Dělají se na sladko i na slano. Na sladko s povidly a mákem, na slano různě.

Upéci si doma bramborové placky není nic složitého. Nemáme sice kamna, ale na pánvičce to také jde. Přesto se dnes už tak často doma nepřipravují. Výroba je totiž náročná časově a u jejich přípravy vzniká celkem nepořádek.

Kam se tedy za touto pochoutkou vypravit? Na patenty, bramborové placky s povidly můžete narazit na různých trzích. I v restauracích nabízejí tento bramborový pokrm v různých formách.

Jsou servírované jako dezert:

- **domácí patent (placka),** plněná povidly a mákem, doporučené víno – bílé polosladké (např. Tramín červený nebo Pálava),
- **bramborová placka s povidly,** sypaná mákem a přelitá máslem.

Jako hlavní jídlo můžete na jídelníčku najít například nabídku:

- **bramborová placka plněná pečeným masem** (z kolen a žeber) a karamelizovaným červeným zelím,
- **bramborová placka plněná olomouckými tvarůžky,** s jarní cibulkou a česnekovým dipem,
- **pečené kachní stehno, červené zelí, lokše.**

A pokud tomu bude náhoda přát, zazní z rádia písnička *Bramborová placka* v podání Šlapetáků. Písnička *Bramborová placka* pochází z muzikálu *Ostrov milování*, který měl premiéru v roce 1942. Autor Josef Stelibský patřil mezi nejvýznamnější osobnosti české populární hudby 30. až 40. let.

*„Bramborovou placku se škvarkama,
tak jako je pekla moje máma,
takovou mi nedá nikdo na světě,
ani na žádný jiný planetě, můj bóže,
bramborovou placku se škvarkama,
tu má přece každý rád...“*

Že má bramborové placky každý rád, to bych netvrdila. Ale pro někoho je to vzpomínka na dětství. Babička u plotny, všude mouka, rychle válet nové placky a dávat na plotnu, namazat povídky a sníst. Ale pro někoho velká neznámá, protože tohle jídlo ještě neochutnal. Čekají nás dlouhé zimní večery, tak využijte čas a zkuste bramborové placky udělat sami. Třeba když vám zbude trochu vařených brambor a nebudete vidět, co s nimi. Nebo je ochutnejte na vánočních trzích, pokud je uvidíte. Ale pozor. Nezapomeňte, proč se jim říkalo i podešve.

Simona Bémová

Ve zdravém těle zdravý duch

Chcete se v zimních měsících protáhnout a zacvičit si? Zmapovali jsme pro vás, kde si můžete zacvičit a jak. Chcete jen odvalu, pohodlné sportovní oblečení, podložku na cvičení a finanční příspěvek. Škoda jen, že je to nabídka převážně pro ženy.

Pravidelné cvičení v městské tělocvičně za kulturním domem:

- pondělí od 18 do 19 hod. – bodyform, kondiční cvičení,
- středa od 18 do 19 hod. – cvičení pro seniorky.

Podle správkyň tělocvičny pí Radky Vlkové jsou v tělocvičně volné termíny v sobotu a neděli. Cena za 1 hodinu je 250 Kč. Telefon na paní Vlkovou: 602 566 340.

Pravidelné cvičení v tělocvičně v budově základní školy:

- úterý od 18.45 do 20.30 hod. – harmonizační jógové cvičení (určeno i pro muže),
- středa od 18.30 do 19.30 hod. – cvičení pro ženy.

Anežka Dvořáková

OD SOUSEDŮ

Letohrádek zaplnily betlémy

V letohrádku Mitrovských (Veletržní 817, Staré Brno) probíhá v pořadí již osmnáctý ročník výstavy betlémů nejrůznějších druhů i velikostí, historických i soudobých. Významnou část expozice tvoří scény a loutky z nového pohádkového filmu *Mikulášský příběh*. Novinkou šitou na míru, je „letohrádkovský“ vyřezávaný betlém z lipového dřeva s dominantní stavbou posledního brněnského letohrádku. Autorem je Jaroslav Frencl, řezbář z Volyně.

Po dvou letech je vystaveno největší české dioráma na téma Život Ježíše Krista, kde je 105 figur z ovčí vlny. Autorkou velkolepého díla vyrobené během dvou let je výtvarnice Ivana Langrová z Valašska. Na výstavě uvidíte také loutky a scény z filmu *Mikulášský příběh*. Film vzniká jako zcela unikátní, nezávislý projekt, na jehož tvorbě se podílí tým dobrovolných nadšenců, kteří mu věnují svůj volný čas a energii. Na filmu se pracuje už čtyři roky – premiéra je plánována na prosinec 2025 na YouTube kanálu Timber Tales Production, zdarma, protože cílem je dostat pohádky k co nejvíce dětem i dospělým. V dnešní uspěchané době se tvůrci snaží dětem, stále více odkázaným na digitální svět, vrátit pohádky, které v sobě nesou kousek moudra a pravdy. „Zároveň chceme pomáhat učitelkám v mateřských a základních školách s vysvětlováním tradic a svátků – svatého Mikuláše, svatého Martina, Betlémského příběhu i Tří králů“, odůvodňuje svoji tvorbu vedoucí týmu pan Stanislav Kopečný. „Jdeme starou, téměř Trnkovskou cestou: poctivě a ručně“, dodal. Studio loutkového filmu Timber Tales Production, které Kopečný založil, není jen výrobnou animovaných filmů pro děti – je to i tvorba loutek od spodových po marionety, typově od antiky po současnost, výroba dřevěných mečů a štítů pro kluky i holky a papírových vystřihovánek. Právě ta cesta, kdy věci vznikají vlastníma rukama, je na tom nejzábavnější a přináší nové a nové výzvy. Výstava je otevřena vždy od úterý do neděle v čase 10–16 hodin a potrvá do 11. ledna 2026.

Radoslav Patočka

Výstava o tom, jak spí příroda

Podhorácké muzeum (Porta coeli 1001, Předklášteří) zve na výstavu nazvanou *Když příroda spí*. „Expozice je koncipována jako procházka zimní přírodou, během které se návštěvníci seznámí s různými způsoby přezimování živočichů a rostlin,” uvedl kurátor výstavy Richard Knecht. V úvodu jsou přiblíženy odlišnosti v přípravě zvířat na zimu, v dalších částech pak různé způsoby přezimování savců, ptáků, hmyzu a rostlin. Procházku zakončuje návštěva krmelce a hájenky, které vnesou do přirozeného běhu přírody prvek člověka a jeho možnost pomoci jí během zimních měsíců. Hlavně děti zajímá, jak zvířátka v našich lesích přečkávají zimu, čím se živí a jak jim mohou s přežitím chladných měsíců pomáhat. Výstava je doplněna řadou interaktivních prvků pro děti – pracovní listy, omalovánky, tiskátky zvířecích stop a podobně. Expozice potrvá do 15. března 2026, otevřeno je od úterý do neděle v čase 8:00–12:00 hod. a 12:30–16:00 hod.

Radoslav Patočka

Pokuta za cestování bez jízdenky je v brněnské MHD vyšší

Brněnský dopravní podnik (DPMB) zvedl pokutu za jízdu bez platného jízdního dokladu. Sankce zaplacené revizorům na místě zůstanou na stejné výši, o tisíc korun se zvýší pokuta při dodatečné platbě.

Pokud revizoři DPMB přistihnou cestujícího bez platného jízdního dokladu a ten je ochoten pokutu zaplatit ihned, přijde ho černá jízda na 1525 Kč (pozn.: 25 Kč je cena jízdenky). Dodatečné uhrazení pokuty ve výši 2525 Kč je možné buď převodem či osobně na pobočce DPMB. Platbu na místě využívá přibližně 40 % černých pasažérů. Z toho více než dvě třetiny pokutu uhradí platební kartou, zbytek využije platbu v hotovosti. Počet neplatících cestujících v Brně rok od roku mírně klesá, přesto loni revizoři DPMB zkontrolovali přes 102 tisíc vozů a přistihli 40 508 osob bez platného jízdního dokladu. Nejčastěji jsou to lidé ve věku 30–40 let a následuje skupina 18–25 let. Na pokutách vybral dopravní podnik 29 milionů korun. „Nákup jízdenky v Brně nikdy nebyl jednodušší, cestující si mohou kupovat jednorázové jízdenky bezkontaktně přímo ve vozech pomocí karty, telefonu či hodinek. Takto zakoupené jízdenky tvoří více než polovinu jednorázových jízdenek a tento poměr oproti papírovým a sms jízdenkám stále roste,” sdělil novinářům generální ředitel DPMB Miloš Havránek.

Jana Váňová

Plavební sezona na Brněnské přehradě

Dopravní podnik města Brna (DPMB) a jeho sedm lodí přepravil v 79. sezoně doposud 280 000 cestujících a uskutečnil 176 soukromých plaveb. Generální ředitel DPMB Miloš Havránek hodnotí plavební sezonu velmi pozitivně. „Počasí nám přálo a naši kapitáni i lodníci odvedli skvělou práci,” zhodnotil. Provoz lodní dopravy se i letos obešel bez nehod, i když kapitáni museli řešit několik nestandardních situací – od drobných zdravotních komplikací cestujících až po přetížený provoz na hladině. „Nulová nehodovost je pro nás stále samozřejmostí, přesto je provoz na přehradě rok od roku náročnější. Pravidla plavebního provozu bohužel někteří lidé na loďkách a paddleboardech nerespektují, což může být nebezpečné,” doplnil Martin Ecler, vedoucí lodní dopravy DPMB. Posádku letos tvořilo 14 kapitánů a 53 lodníků. Největší zájem o výlet lodí byl tradičně v srpnu, kdy DPMB přepravil 80 056 cestujících. Od 1. listopadu nastala zimní přestávka, při které projdou plavidla důkladnou údržbou, aby byla v plné kondici připravena na jubilejní 80. sezonu, která odstartuje v dubnu 2026. „Chystáme mimořádný program k 80. výročí lodní dopravy, včetně dne otevřených dveří v bystrckém přístavišti 23. května. Věříme, že to bude pěkné připomenutí tradice, která k Brnu neodmyslitelně patří,” uzavřel Havránek. Dopravní podnik provozuje sedm lodí na elektrický pohon, které mají kapacitu 120–200 osob. Plavební dráha Bystrc – Veverská Bítýška je necelých 10 km dlouhá a lodě ji ujedou za 70 minut (okruh za cca 2,5 hodiny).

Jana Váňová

Opravy na hradě Veverí

Jak redakci informovala kastelánka hradu Veverí Mgr. Lenka Uedlová, probíhá v současné době výběrové řízení na zhodnotění oprav Jižní brány a Skleníkové terasy včetně oranžerie a skleníku, která bude financována z evropských dotačních programů. Po zahájení stavby (snad ještě v letošním roce) bude po dobu dvou sezon (2026 a 2027) velmi omezený průchod Jižní bránou, po většinu sezony bude neprůchozí.

Radoslav Patočka

Technické muzeum vystavuje plastické modely lodí, letadel, aut i ponorek

Tisícovku plastických modelů různých měřítek vystavuje Technické muzeum v Brně (Královo Pole Purkyňova 105). Snaží se tak přiblížit veřejnosti zájmovou činnost, jež podporuje technické myšlení, preciznost, manuální zručnost, výtvarné cítění, trpělivost a zájem o historii. Výstava připravená ve spolupráci s Klubem plastických modelářů Brno potrvá do 22. března příštího roku, oznámila novinářům mluvčí muzea Taťána Krajčířovičová. Autory modelů lodí, letadel či aut jsou nejen členové brněnského klubu, ale i další modeláři z České republiky a Slovenska. „Česká republika patří mezi velmoci, co se týče počtu firem vyrábějících plastické modely i nejrůznější doplňky. Plastické modelářství je totiž u nás, především mezi mužskou populací, poměrně rozšířeným koníčkem,“ uvedl garant výstavy Ondřej Merta. „Výstava představuje počátky výroby plastických modelů v ČSSR, postup přípravy a výroby plastické stavebnice. Rádi bychom veřejnosti ukázali rozdíly mezi jednotlivými měřítky, varietu používaných doplňků a technologie jejich výroby a zmínili rovněž problematiku modelářských soutěží, neboť i tyto jsou nedílnou součástí světa plastického modelářství,“ popsal Merta a dodal, že mnohé modely jsou přímo mistrovskými kousky, např. modely plachetnic. Výstava je doplněna také krátkými dokumentárními filmy zahrnujícími kromě jiného i praktické tipy pro stavbu plastických modelů. „Mladé generaci bychom rádi ukázali, že je možné vlastníma rukama zhotovit

Plastické modely obdivují děti i dospělí

věrný model oblíbeného letadla, auta, či kosmické lodě. A k jejich zdokonalení třeba využít i některé z moderních technologií, jako je 3D modelování a tisk,“ doplnil Merta. Nečekaný zájem je o víkendové komentované prohlídky s autory vystavených modelů včetně živých ukázek tvorby modelů a přednášky k danému tématu. V muzejním obchodě je možné zakoupit výběr základních pomůcek a modelů, vybraných právě pro svou jednoduchost a přívětivost k začínajícím modelářům.

Radoslav Patočka

Tip na adventní výlet: Andělská vesnice Nové Dvory u Opařan

Chcete alespoň na chvíli zahlédnout anděla? Advent nabízí spousty skvělých příležitostí, a ta nejlepší andělská zábava čeká v Nových Dvorech na Tábořsku. Nenápadná jihočeská vesnička leží přibližně v polovině cesty z Milevska do Tábořa. Hlavní silnice ji míjí, a tak je tu většinu roku klid. Neplatí to ovšem pro advent a Vánoce, kdy se naopak do Nových Dvorů začínají sjíždět spousty lidí. Chtějí totiž vidět nefalšované andělské rojení. A věře, že to stojí za to.

Domy, předzahrádky i veřejná prostranství ve vesnici totiž zaplní koncem listopadu andělé. Někteří mají skoro dva metry, zlaté vlasy, šustící křídla a dlouhé bílé řízy, jiní velikost panenek. Téměř v každém domě na advent připravují svého anděla podle vlastní fantazie a z toho, co je právě po ruce. Někde použili odložené hračky, staré dětské košíčky a třpytivé vánoční řetězy, jinde figurínu z obchodu navlékli do vysloužilých svatebních šatů, další andělé poletují zabalení do záclon a bílých závojų. Výsledkem ovšem není nepřehledný mišmaš, ale laskavá atmosféra plná po-

hádkových postav a sváteční atmosféry. Andělský příběh v Nových Dvorech začal docela obyčejnými čarodějnicemi, jimiž několik zdejších obyvatelů přivítalo jarní svátky. Když přemýšlely, čím by vylepšily vesnici v jiné roční době, někoho napadli andělé. Prvních osm přiletělo v roce 2015 a od té doby se utěšeně množí. Každý rok jich tu můžete potkat několik desítek, a to doslova všude: na návsi, u rybníka, u kapličky, u křížku, u hostince a v kdejaké uličce. A také na autobusové zastávce, kde je navíc dílnička pro děti a kniha návštěv, kam můžete zapsat své dojmy.

hádkových postav a sváteční atmosféry.

Andělský příběh v Nových Dvorech začal docela obyčejnými čarodějnicemi, jimiž několik zdejších obyvatelů přivítalo jarní svátky. Když přemýšlely, čím by vylepšily vesnici v jiné roční době, někoho

napadli andělé. Prvních osm přiletělo v roce 2015 a od té doby se utěšeně množí. Každý rok jich tu můžete potkat několik desítek, a to doslova všude: na návsi, u rybníka, u kapličky, u křížku, u hostince a v kdejaké uličce. A také na autobusové zastávce, kde je navíc dílnička pro děti a kniha návštěv, kam můžete zapsat své dojmy.

Tajný tip? Naplánujte výlet tak, abyste do Nových Dvorů přijeli až za šera, protože pak uvidíte anděly nasvícené. S dětmi navíc můžete při andělské procházce procvičovat počty a nechat je anděly spočítat. Anebo udělat minianketu a vybrat toho nejkrásnějšího.

Andělé zdobí Nové Dvory vesnici celé svátky. Odlétají až po Třech kráľích, takže máte spoustu času se za nimi vypravit.

Eva Obůrková

*Přejeme našim čtenářům, přispěvatelům a inzerentům
příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný nový rok 2026.*

Redakční rada Zpravodaje

**1939–1945
VE VZPOMÍNKÁCH OBYVATEL
VEVERSKÉ BÍTÝŠKY**

190 Kč

*Kniha je k zakoupení na
Městském úřadu Veverská Bítýška
a v Městské knihovně.*

PŘISTAVENÍ AŽ K VÁM DOMŮ

PŮJČOVNA - DODÁVKA L2H2
MINIBAGR, PRÁCE MINIBAGR 0,8 t.
ZAHRADNÍ RIDER
AUTODOPRAVA

☎ **603 411 014**

✉ pujcovna.bityska@seznam.cz

*Veselé Vánoce a šťastný Nový rok
přeje svým klientům*

WWW. **REALIDKA**.CZ

info@realidka.cz

(+420) **736 769 451**

Pivovar Tišnov vyhrál největší evropskou soutěž

Pivovar Tišnov vyhrál se svým pivem Tišnovanka 11% největší degustační soutěž Evropy European Beer Star. Jedenáctka z Tišnova se tak od nynějška může pyšnit titulem nejlepší jedenáctka Evropy. „Tišnovanka 11% nám udělala radost už loni, kdy byla vybrána na čep do Českého domu v Paříži. Zisk zlata

z European Beer Star ale překonal vše, čeho jsme dosud dosáhli. Tento úspěch je důkazem, že se kvalitou našich piv řadíme mezi absolutní světovou špičku,“ říká ředitel a vrchní sládek Pivovaru Tišnov Petr Peška. Ten si ocenění převzal na slavnostním galavečeru v Mnichově.

V soutěži letos mezinárodní porota hodnotila přibližně 2200 piv z celého světa v 72 různých kategoriích. Piva posuzovalo 150 mezinárodních expertů, mezi nimiž

byli sládci, odborní novináři, pивní sommeliéři a další znalci. V každé kategorii udělili vždy pouze tři medaile – zlatou, stříbrnou a bronzovou.

Ochutnejte nejlepší jedenáctku Evropy ZDARMA

Tišnovanka 11% je jemně chmelový spodně kvašený světlý ležák. Ocení ho především milovníci méně hořkých piv, kteří preferují sladovou chuť piva doplněnou jemnou a vyváženou hořkostí. Stejně jako všechna piva z Pivovaru Tišnov se vyrábí řemeslně výhradně z přírodních surovin – kvalitní vody z nedalekého hlubinného vrtu, ječných sladů, chmelu a kvasnic. „Všichni z našeho regionu mohou naše vítězné pivo až do konce letošního roku ochutnat zdarma. Stačí si na našem e-shopu na webu pivovartisnov.cz objednat 5 a více jakýchkoliv piv, zadat kód ZLATATISNOVANKA

a automaticky vám k vaší objednávce přibalíme jednu Tišnovanku 11% zdarma,“ doporučuje závěrem Peška.

VODOINSTALATÉRSTVÍ TOPENÁŘSTVÍ

MARTIN SVOBODA

VODA • TOPENÍ • ÚDRŽBA • REKONSTRUKCE
KANALIZACE • VÝMĚNA KOTLŮ • SERVIS

Veverská Bítýška 406
IČO: 697 536 95

Mobil: 607 092 700
E-mail: ms762@email.cz

SERVIS a OPRAVA NOTEBOOKŮ a POČÍTAČŮ

Diagnostika ZDARMA! Vyzvednutí u Vás.
Rozumné ceny, rychle a spolehlivě,
25 let praxe.

Bednář, tel.: **608 880 107**

NOVODOMEČ

PRODEJ, OPRAVY A PLNĚNÍ HASICÍCH PŘÍSTROJŮ A TLAKOVÝCH LAHVÍ.

Pečujte o své bezpečí.
Spolehněte se na nás.

www.bozpono.cz tel. 603 160 992

**Najdete nás na brněnském výstavišti
(vjezd bránou č. 5)**

REALITY SEDLÁKOVÁ

REALITY SEDLÁKOVÁ

– VÁŠ SOUSED V REALITÁCH

20 let zkušeností v oblasti realit

POTŘEBUJETE PRODAT DŮM, BYT,
CHATU NEBO JINOU NEMOVITOST?

**Obrat'te se na makléře znalého
Vaší lokality.**

- právní servis pro prodávající zdarma – kupní smlouvy, návrhy na vklad, listy vlastnictví, výmaz věcných břemen, darovací smlouvy apod. (zdarma také veškeré poplatky na katastrálním úřadě)
- právní servis pro pronajímatele zdarma – nájemní a podnájemní smlouvy, předávací protokoly
- finanční poradenství – hypoteční úvěry, pojištění apod.
- ocenění nemovitostí (dědické řízení, tržní ocenění apod.), znalecký posudek
- zajištění průkazu energetické náročnosti budovy (PENEB)
- příprava nemovitostí k prodeji a jejich prezentace – profesionální fotografie a videa i za pomoci dronu, home staging, 3D projekce a skenování, inzerce na realitních portálech
- úklid, vyklízení a stěhování

tel.: +420 604 737 200

e-mail: info@reality-sedlakova.cz

www.reality-sedlakova.cz

POHYB PRO ZDRAVÍ, ENERGIE PRO ŽIVOT.

Pilates

Hana Ševčíková

- začátečníci/ pokročilí/ individuální lekce
- pravidelné lekce PO a ST
- rezervace na flow4you.cz

tel: 737 643 217

Fyzioterapie

Mgr. Veronika Jurásková

fyzioterapie chronických
bolestí, akutních stavů po
úrazu, gynekologická
fyzioterapie

tel: 604 150 917

Masáže

Lucie Koukalová

- sportovní, rekondiční, relaxační
- možnost zakoupení
dárkových poukazů

tel: 731 053 158
www.freya-masaze.cz

www.flow4you.cz

Na Bítýškách 326, Veverská Bítýška

Mimořádně úsporné

RODINNÉ DOMY

Pod Stráží, Veverská Bítýška

PŘIPRAVENO K PRODEJI

- Moderní technologie • Tradiční postupy
- Nejvyšší energetická třída Pasiv Plus

Rezervujte si svůj termín prohlídky!

info@realidka.cz

(+420) 736 769 451

www.realidka.cz

REA LIDKA

PŘIDEJ SE K NÁM!

V DOPRAVNÍM PODNIKU MĚSTA BRNA, a. s.,
HLEDÁME ŘIDIČE AUTOBUSŮ A TROLEJBUSŮ

Náborový příspěvek 100 000 Kč!

Pro řidiče s průkazem skupiny „D“
a průkazem profesní způsobilosti
dokonce 150 000 Kč!

www.dpmb.cz › kariéra

kariera@dpmb.cz

543 171 222 / 543 171 235

DPMB
Dopravní podnik města Brna a.s.

NABÍZÍME MOŽNOST
INZERCE A REKLAMY
VE ZPRAVODAJI MĚSTA

1/1 strany (182×258 mm)	3 500 Kč
1/2 strany (182×127 mm)	1 750 Kč
1/4 strany (88×127 mm)	900 Kč
1/8 strany (88×61 mm)	500 Kč

Objednávky a informace: Anežka Dvořáková,
Městský úřad Veverská Bítýška, tel. 549 420 397,
matrika@veverskabityska.cz
Uzávěrka dalšího čísla: 23. února 2026.

Zpravodaj města Veverská Bítýška | 4. číslo v ročníku 2025 | Stránky Zpravodaje nejsou určeny k osobním ani veřejným polemikám.
Ve Zpravodaji lze za úplatu inzerovat. | Vydává Město Veverská Bítýška, náměstí Na Městečku 72, 664 71 Veverská Bítýška, IČO 00282804
Evidence MK ČR E 10379 | Tento výtisk neprošel jazykovou úpravou. | Kontakt na redakční radu: zpravodajvb@post.cz
Další informace › web: www.veverskabityska.cz | e-mail: podatelna@veverskabityska.cz | facebook: mestoveverskabityska